

SØR-VARANGER KOMMUNE

Nøkkeltallsanalyse 2013

KOSTRA tall fra 2012

Økonomiavdelinga

13.09.2013

Innhold

1	Forord	4
2	Befolkningsanalyse	5
2.1	Befolkningsutvikling	5
2.2	Aldersfordeling	6
2.3	Befolkningsfremskriving	6
3	Økonomiske nøkkeltall	9
3.1	Mot sunnere økonomi i kommunene	9
3.2	Brutto driftsresultat	11
3.3	De høye investeringene i Kommune-Norge fortsetter	12
3.4	Kommunens inntekter	14
3.5	Eiendomsskatt – Økte inntekter til kommunene	15
3.6	Salgs- og leieinntekter i prosent av brutto driftsinntekter	16
3.7	Tjenesteproduksjon	16
4	Administrasjon, styring og fellesutgifter	18
5	Barnehagedrift	19
5.1	Flere minoritetsspråklige barn i barnehage	21
5.2	Bemanning	21
6	Grunnskole	25
6.1	Grunnskolesektorens driftsutgifter	25
6.2	Dekningsgrader og produktivitet	27
6.3	Lærertetthet	29
6.4	Skoleresultater og elevenes egne vurderinger	30
6.5	Standpunktkarakterer avgangselever	31
6.6	Læringsmiljø	32
6.7	Skolefritidstilbud	33
6.8	Driftsutgifter per skole og oppvekstsenter	33
7	Kultur og idrett	35
7.1	Kino	36
7.2	Folkebibliotek	36
7.3	Driftstilskudd til lag og foreninger	37
7.4	Idrett	37
7.5	Aktivitetstilbud til barn og unge	38
7.6	Kulturskoletilbudet	38

8	Kommunehelse	40
8.1	Grunnlagsinformasjon	40
8.2	Prioritering.....	41
8.3	Dekningsgrader.....	42
8.4	Kvalitet	43
9	Pleie og omsorg	44
9.1	Prioritering.....	46
9.2	Pleie og omsorgstjenestene samlet.....	46
9.3	Kjernetjenester til hjemmeboende	48
9.4	Institusjonsdrift	50
10	Barnevern	53
10.1	Grunnlagsinformasjon	54
10.2	Prioritering.....	54
11	Sosialtjenesten og sysselsetting	57
11.1	Arbeidsledighet og sysselsetting	57
11.2	Dekningsgrader.....	58
11.3	Produktivitet	59
12	Tekniske tjenester.....	61
12.1	Samferdsel.....	61
12.2	Brann- og ulykkesvern.....	62
12.3	Plan- og byggesak.....	63
12.4	Vannforsyning	64
12.5	Avløp.....	65
12.6	Renovasjon	66
13		66
14	Eiendomsdrift.....	67

1 Forord

KOSTRA (KOMmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. 15. juni ble ureviderte tall for kommunenes og fylkeskommunenes virksomhet i 2012 publisert.

Kostnadsforskjeller mellom kommuner innenfor tjenesteområdene fremkommer på bakgrunn av kommunenes prioriteringer, produktivitet eller kombinasjoner av disse. Kommunens prioriteringer uttrykkes ved hjelp av netto driftsutgifter pr innbygger eller pr innbygger i målgruppen. Dette påvirkes av forhold som dekningsgrader, standard på tjenesten og omfanget av brukerbetaling. Med andre ord er det flere ulike forhold innen økonomien som gir utslag i hvordan kommunen er i stand til å prioritere sine tjenester. Produktivitet måles via *brutto* driftsutgifter pr bruker.

Vi finner det naturlig å sammenligne Sør-Varanger med Alta og eller Hammerfest. I tillegg dras det sammenligner med Finnmark generelt og kommunegruppe 12. Kommunegruppe 12 kjennetegnes ved at det er mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og relativt høye frie disponible inntekter. Følgende kommuner er representert i kommunegruppe 12; Tinn, Sunndal, Alta, Kvinesdal, Meløy, Fauske, Lenvik, Tysvær, Odda, Årdal, Vadsø og Sør-Varanger.

2 Befolkningsanalyse

2.1 Befolkningsutvikling

Innbyggertallet i Sør-Varanger kommune passerte 10 000 i løpet av 1.kvartal 2013. I flere år har nettoinnflyttingen vært positiv, men det er spesielt netto utenlandsk innvandring som bidrar til denne utviklingen. Gjennom flere år viser det seg at innenlandsk innflyttingen er negativ. Det må også sies at Sør-Varanger har et noe magert fødselsoverskudd. Hovedårsaken til befolkningsveksten kan spesielt forklares ut i fra tilflytting fra utlandet.

Innvandrere i Sør-Varanger utgjør i dag litt i underkant av 9 % av kommunens innbyggere, eksklusiv innvandring fra nordiske land. De tre største innvandringsgruppene er i dag russere, polakker og estlendere. Det er registrert 61 nasjoner bosatt i Sør-Varanger.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013k1	2013K2
Folketallet 1.jan	9 518	9 623	9 738	9 826	9 860	9 968	10 014
Fødde	33	31	22	25	39	28	22
Døde	14	22	34	30	25	21	14
Fødselsoverskudd	19	9	-12	-5	14	7	8
Innvandring	45	42	50	35	44	47	34
Utvandring	7	21	17	14	7	6	19
Innflytting, innalandsk	55	67	67	86	96	94	71
Utflytting, innalandsk	83	75	77	111	82	96	88
Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring	10	13	23	-4	51	39	-2
Folkevekst	29	22	11	-9	65	46	6
Folketallet ved utgangen av kvartalet	9 547	9 645	9 749	9 817	9 925	10 014	10 020

Pr 1.1.2013 talte Sør-Varangers befolkning 9 968 personer. I løpet at år 2012 hadde Sør-Varanger kommune en befolkningsvekst på 108 personer, eller 1.1 %. Kommunens befolkningsutvikling fra 2000 til 2013 viser en befolkningsøkning på 436 personer (4,6 %), noe som viser at man har en positiv befolkningsøkning i kommunen. Likevel er det bare i enkelte områder i Sør-Varanger at befolkningsøkningen er positiv, store deler av distriktene opplever en sterk befolkningsnedgang.

År	2000	2010	2012
Vest (Bugøynes/Bugøyfjord/ Spurvenes, Neiden)	600	508	481
Hesseng (Høybuktmoen, Nato, Bjørkheim A.v.l)	1720	1807	1854
Sandenest øst og vest	1023	1016	1081
Bjørnevatn	1474	1511	1485
Kirkenes	3229	3365	3449
Øst (Elvenes, Jakobsnes, Ropelv, Grense Jakobselv, Jarfjord)	720	790	773
Pasvik (Nedre Passvik, Langfjorddalen, Svanvik, Melkefoss, Øvre Passvik)	735	729	709
Totalt Sør-Varanger kommune	9532	9738	9860

2.2 Aldersfordeling

Befolkningsøkningen i Sør-Varanger kommune fremkommer innenfor alle aldersgrupper, med unntak av aldersgruppen 6-15 år. Denne aldersgruppen gikk ned med 34 personer i løpet av 2012.

Tabellen nedenfor viser at aldergruppen 16-66 år er de som økte med flest antall personer i 2012, mens innbyggergruppen 67 år og eldre har den største prosentvise økningen.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0-5 år	647	667	674	667	647	658
6-15 år	1 336	1 323	1 286	1 258	1 239	1 205
16-66 år	6 343	6 384	6 508	6 635	6 702	6 796
67 år eller eldre	1 192	1 249	1 270	1 266	1 272	1 309
Sum innbyggere	9 518	9 623	9 738	9 826	9 860	9 968

2.3 Befolkningsfremskriving

Tabellene nedenfor viser en befolkningsfremskriving i Sør-Varanger kommune ved henholdsvis middels og høy nasjonal vekst. Kommunen har tidligere fulgt middels nasjonalvekst, men en ser at antall innbyggere i kommunen allerede har passert det beregnede antallet som fremkommer i tabellen ved middels vekst for januar 2014. Det er derfor interessant også å se på befolkningsfremskriving ved høy vekst.

Middels nasjonal vekst

I følge SSB sine beregninger vil Sør-Varanger ved en middels nasjonal vekst ha en befolkningsvekst på om lag 11 % frem mot 2040.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0-5 år	671	681	673	686	704	730	739	747	769	753	725	712
6-15 år	1204	1183	1184	1174	1163	1145	1152	1160	1195	1259	1268	1239
16-66 år	6758	6786	6822	6873	6912	6922	6947	6944	6948	6874	6806	6739
67 år eller eldre	1303	1358	1399	1428	1465	1515	1530	1576	1753	1938	2133	2331
Sum	9 936	10008	10078	10161	10244	10312	10368	10427	10665	10824	10932	11021

Kilde:SSB

Høy nasjonal vekst

Ved høy nasjonal vekst har SSB beregnet at Sør-Varanger vil ha en befolkningsvekst på 32 % frem mot 2040.

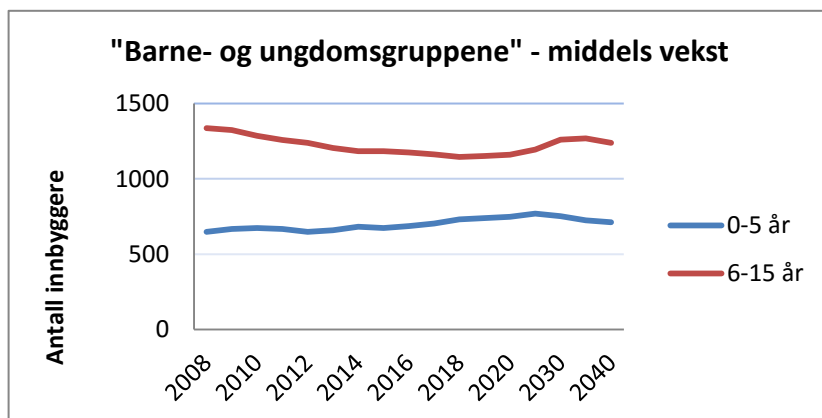
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0-5 år	674	691	688	711	741	778	801	821	902	930	944	973
6-15 år	1206	1187	1193	1185	1176	1161	1174	1188	1286	1458	1561	1605
16-66 år	6783	6835	6899	6971	7028	7061	7104	7131	7297	7484	7750	8052
67 år eller eldre	1304	1359	1405	1434	1474	1529	1556	1602	1810	2027	2283	2544
Totalt	9967	10072	10185	10301	10419	10529	10635	10742	11295	11899	12538	13174

Kilde:SSB

Sør-Varanger kommune har fra 2008 til 2013 hatt en liten økning av innbyggere i aldersgruppen 0-5 år. Kommunens befolkning i alderen 6-15 år er gått jevnt ned fra 2008 til 2013.

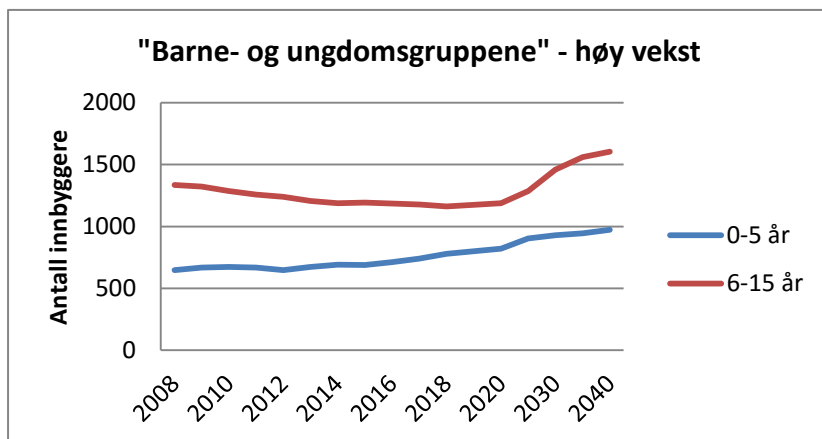
Ved en middels nasjonalvekst vil antall nyfødte vokse frem mot 2525, deretter ventes en liten nedgang i følge SSB

Aldersgruppen 6-15 år vil gå ytterligere ned frem mot 2018 før det forventes en økning.

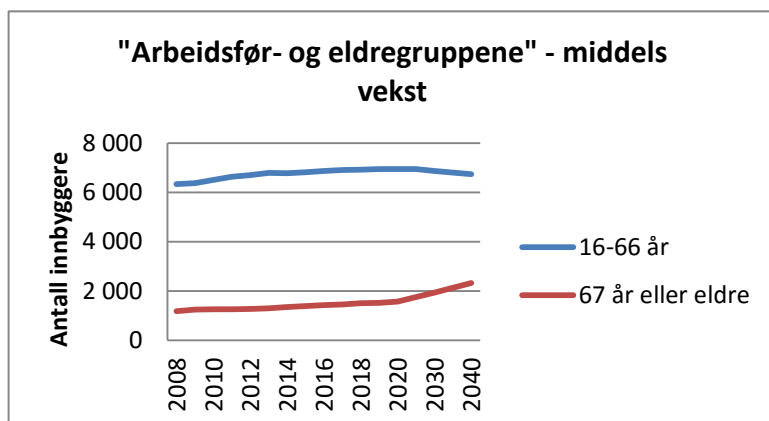

Dersom kommunen opplever høy nasjonal vekst vil i følge SSB antall nyfødte fortsette å vokse frem mot 2040.

Aldersgruppe 6-15 år vil gå ytterligere ned frem mot 2018, men deretter vil den øke betydelig.

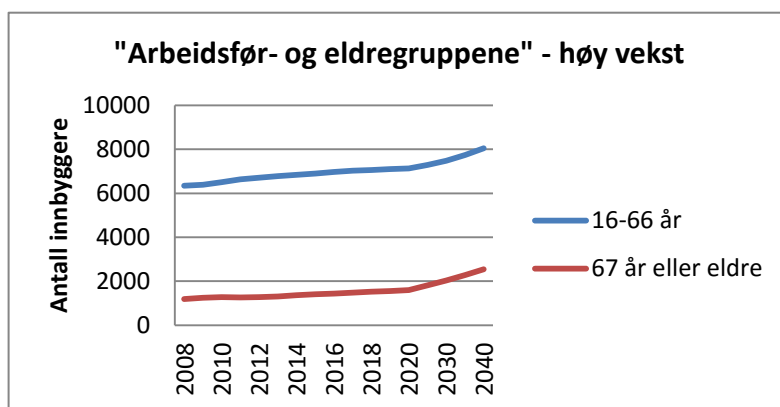

Gruppen av befolkningen i arbeidsfør alder, 16-66 år, har økt jevnt siden 2008. Når det gjelder den eldre delen av befolkningen, 67 år eller eldre, har Sør-Varanger hatt en jevn økning siden 2008.

Ved middels vekst vil gruppen i arbeidsfør alder fortsette å vokse frem til 2025, deretter vil det i følge SSB komme en nedgang.

Antall eldre i kommune vil fortsatt øke jevnt frem mot 2020, deretter forventes det en dramatisk økning av antall eldre i kommunen.

Ved høy nasjonalvekst vil gruppen i aldersfør alder vokse frem mot 2040.

Også ved høy vekst vil antall eldre være den gruppen som øker mest frem mot 2040.

Pr januar 2013 er om lag 13 % av kommunens befolkning 67 år eller mer. Dersom utviklingen blir slik SSB beregner ved middels vekst vil den eldre delen utgjøre 21 % av befolkningen Sør-Varanger kommune i 2040. Ved høy vekst vil innbyggerne 67 år eller mer utgjøre 19,3 % av kommunens befolkning.

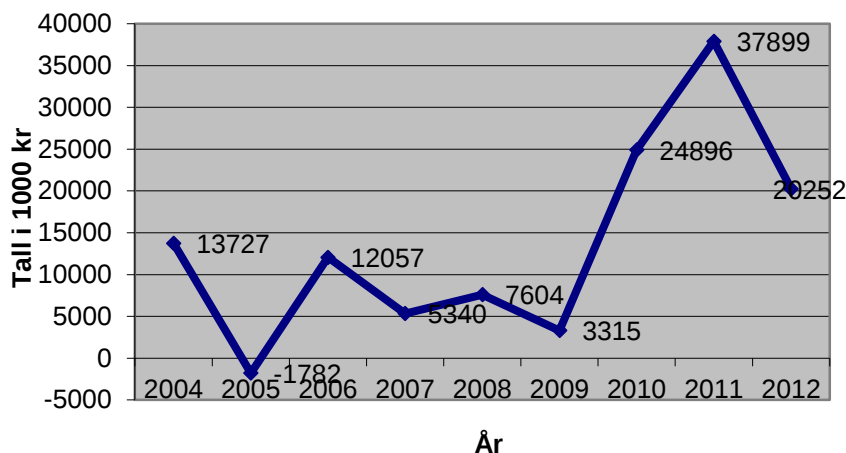

3 Økonomiske nøkkeltall

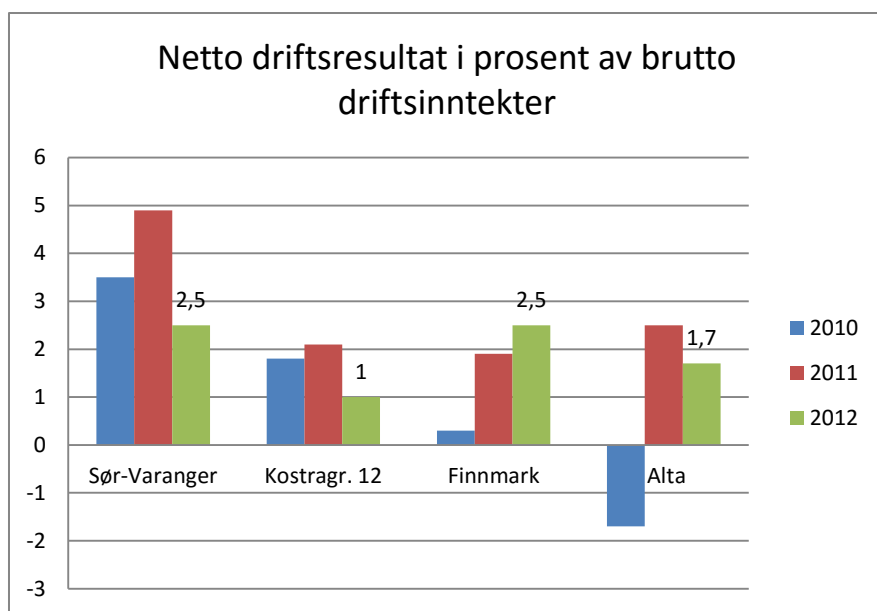
3.1 Mot sunnere økonomi i kommunene

Nasjonalt viser de reviderte regnskapstallene for 2012 en kraftig forbedring av netto driftsresultat i kommunene. Netto driftsresultatet endte på 9,7 milliarder kroner i 2012 mot 6,3 milliarder i 2011. Dette er en økning på mer enn 3 milliarder kroner. Gjennomsnittlig netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter for kommunene i Norge var på 2,6% i 2012. Sør-Varanger kommune hadde en negativ utvikling i netto driftsresultat i forhold til de to siste årene. I all hovedsak skyldes nedgangen et redusert investeringsnivå og dermed lavere inntektsføring av momskompensasjon fra investeringsprosjekter. Etter Fylkesmannens anbefaling bør netto driftsresultat ligge mellom 3-4% av driftsinntektene noe som vil utgjøre et netto driftsresultat på om lag 32 mill. kroner for Sør-Varanger kommune.

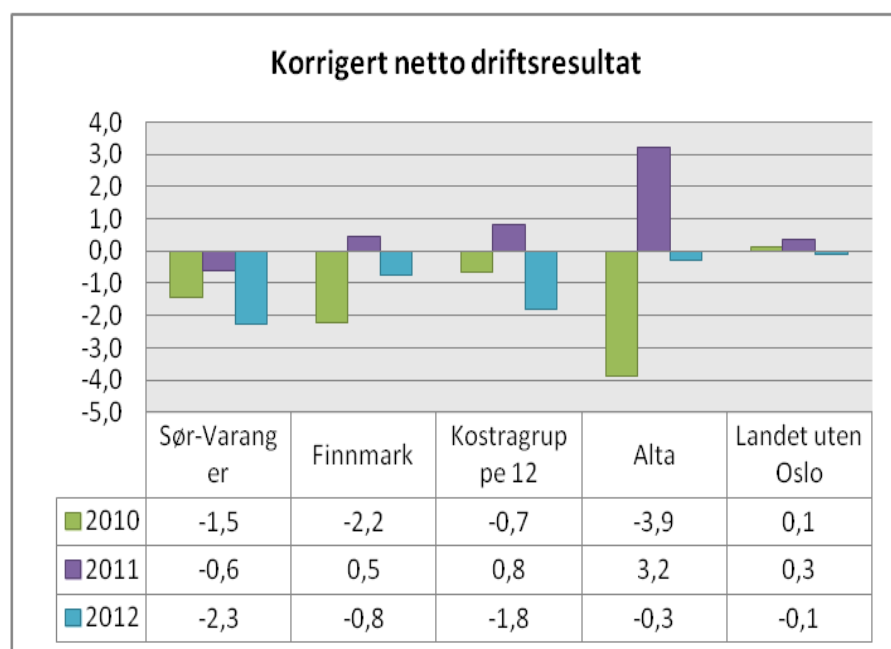
Netto driftsresultat 2004-2012

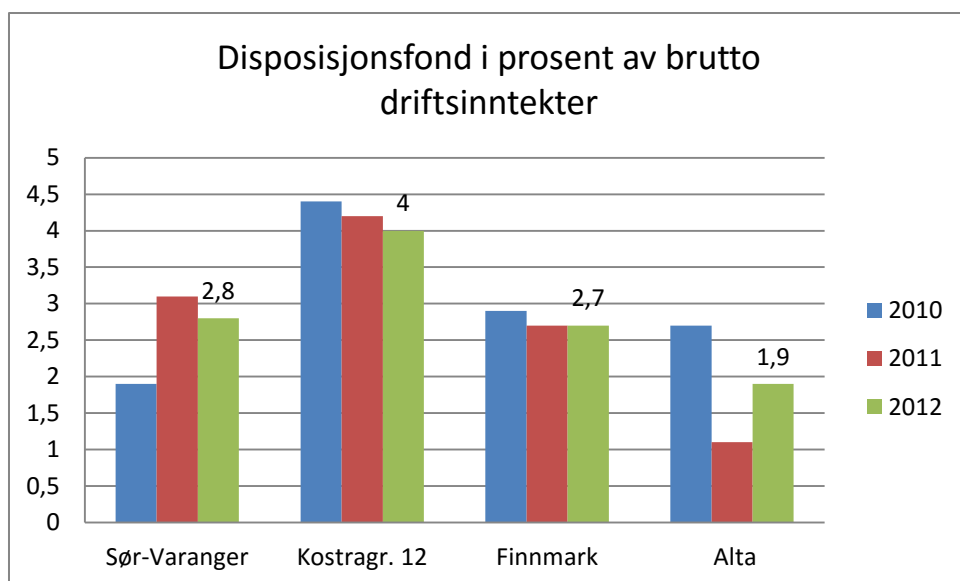
Sør-Varanger kommune oppnådde et netto driftsresultat på 2,5% i 2012. Dette er under landsgjennomsnittet, men bedre enn både Alta og gjennomsnittet i kostragruppe 12.

I netto driftsresultat inngår også premieavvik på pensjon og momskompensasjon fra investeringsprosjekter. Disse faktorene er med på å gi en kunstig forbedring av resultatet. Korrigert netto driftsresultat (Netto driftsresultat – momskompensasjon fra investeringsprosjekter og premieavvik) gir dermed et riktigere bilde av den underliggende driften. Korrigert netto driftsresultat var på -2,3 % i 2012.

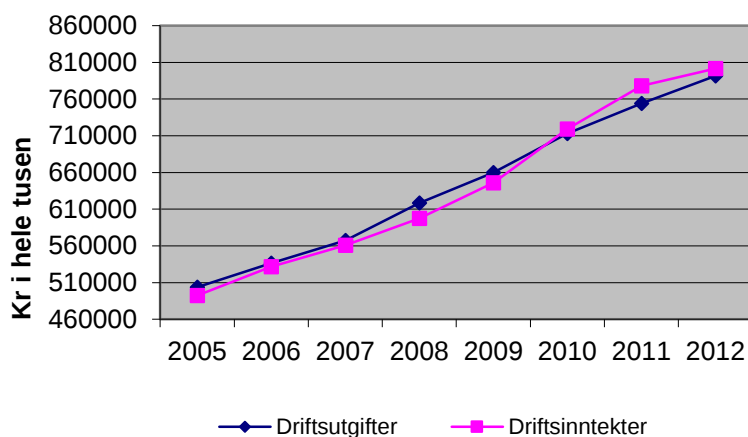
Korrigert netto driftsresultat var altså svært lavt også i fjor. Sett over tid er utviklingen negativ og indikerer at kommunen over år har drevet med reelt underskudd. Disposisjonsfondet er redusert samtidig som premieavviket har vokst kraftig de siste årene. Framtidige utgiftsøkninger må enten dekkes med fondsmidler eller ved kutt i tjenester. Med så lavt nivå på disposisjonsfondet som kommunen nå har har ikke kommunen andre muligheter enn å kutte i tjenestenivået.

Disposisjonsfondet bør ideelt sett både være stort nok til å fungere som en buffer i regnskapet ved en akutt økonomisk krise, og i tillegg dekke oppsamlet premieavvik. Sør-Varanger kommune har de siste årene, klart å bygge opp et lite disposisjonsfond, men dette ligger fremdeles under sammenligningskommunene og gjennomsnittet for Finnmark.

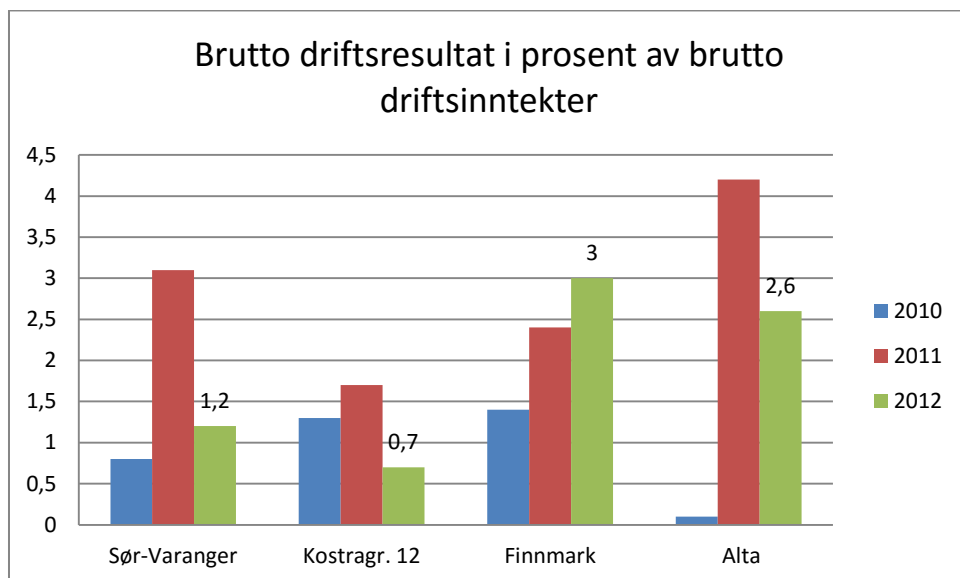
3.2 Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat defineres som kommunenes brutto driftsinntekter fratrasket brutto driftsutgifter, inkludert avskrivningskostnader. Begrepet kan i stor grad sammenlignes med "driftsresultat" i resultatoppstillingen til bedrifter med regnskapsplikt etter regnskapsloven. Til forskjell fra brutto driftsresultat er det i netto driftsresultat gjort fradrag for netto rente- og avdragsbelastning, mens virkningen av avskrivningskostnadene er eliminert. Netto driftsresultat viser hvor mye som kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og er dermed et uttrykk for kommunenes økonomiske handlefrihet. Et netto driftsresultat på rundt 3 prosent av brutto driftsinntekter over en lengre tidsperiode er ansett som et tegn på en sunn kommuneøkonomi.

Det totale brutto driftsresultatet for kommunene i Norge var 6,8 milliarder kroner i 2012, dette er omtrent 1,5 milliarder mer enn i 2011. Kommunene hadde brutto driftsinntekter på om lag 344 milliarder kroner i 2012, mens brutto driftsutgifter endte på i overkant av 337 milliarder kroner. Brutto driftsresultat utgjorde dermed 2 prosent av driftsinntektene i 2012, mens de utgjorde 1,7 prosent i 2011.

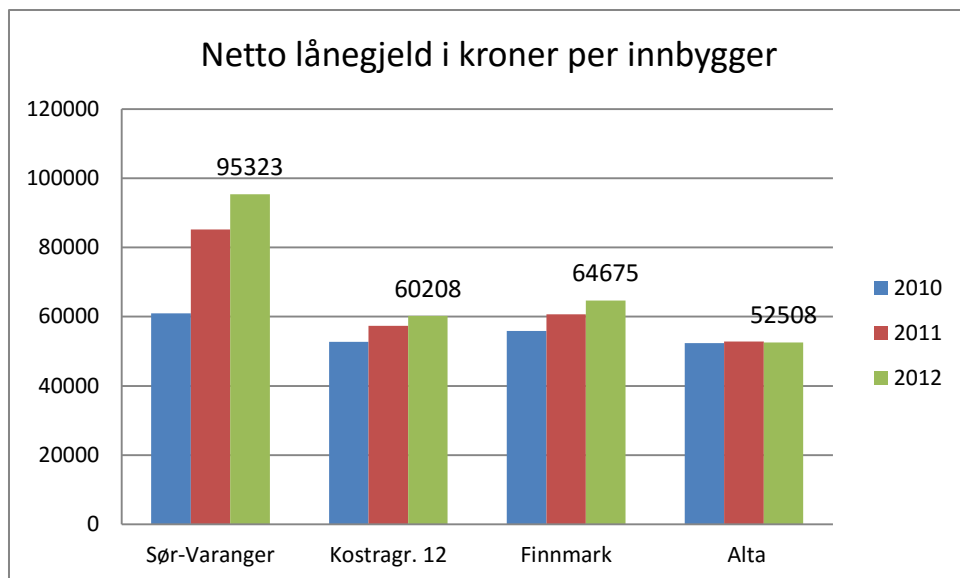
Etter en positiv utvikling i brutto driftsresultat i 2011 har dette igjen falt i 2012 og endte på 1,2% av brutto driftsinntekter.

3.3 De høye investeringene i Kommune-Norge fortsetter

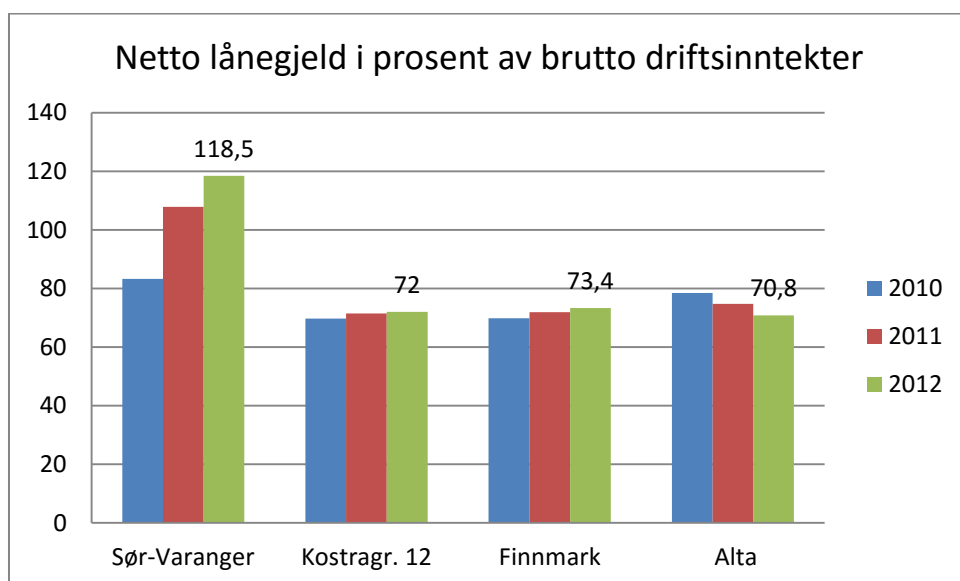
Kommunenes brutto investeringsutgifter kom på i underkant av 37 milliarder kroner i 2012, mot om lag 36 milliarder i 2011. Investeringsutgiftene var dermed fortsatt på et høyt nivå i 2012. De reviderte tallene viser en liten nedgang i investeringsinntektene på om lag 1,4 milliarder kroner fra 2011 til 2012. Underskudd før lån og avsetninger endte på rundt 9,3 milliarder kroner i 2012, en bedring på cirka 1,3 milliarder kroner fra året før.

Lånefinansieringens andel av de samlede investeringene var 54,8 prosent i 2012, året før var den tilsvarende andelen på 60 prosent. Reduksjonen i investeringenes lånefinansiering var på om lag 1,5 milliarder kroner fra 2011 til 2012. Videre viser de reviderte tallene at kommunene i 2012 hadde en langsiktig gjeld uten pensjonsforpliktelser på i overkant av 268 milliarder kroner, eller 78 prosent, av brutto driftsinntekter. Pensjonsforpliktelsene øker fra år til år og de var på 383 milliarder kroner i 2012.

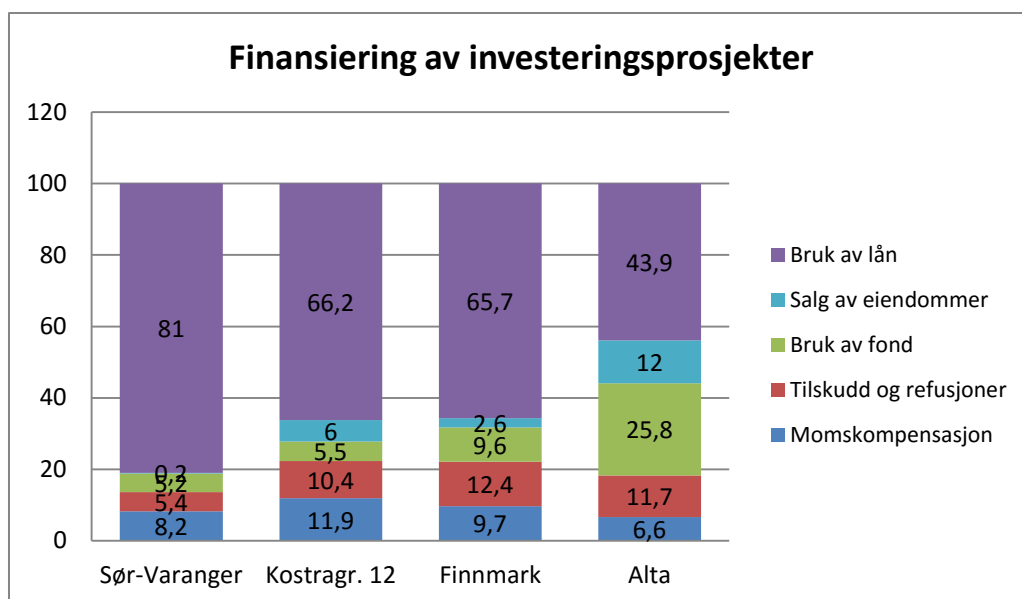
Sør-Varanger kommune hadde lavere investeringsutgifter i 2012 enn i 2011. Reduksjonen skyldes i all hovedsak ferdigstillelse av Kirkenes barne- og ungdomsskole og Kirkenes kultursal. Hele 81% av våre investeringer finansieres ved bruk av lån og ved utgangen av 2012 var kommunens lånegjeld på 1,1 milliarder kroner. Lånegjelden fordeler seg meg 13,7% eller i underkant av 150 mill kroner til fast rente mens resterende 950 mill kroner er til flytende rente.

Oversikten viser netto lånegjeld (lånegjeld fratrasket ubrukte lånemidler og utlån) per innbygger i kommunen. Sør-Varanger kommune ligger godt over gjennomsnitt i Finnmark og i sammenligningsgruppa for øvrig.

Oversikten viser at Sør-Varanger kommune har 118,5 % av brutto driftsinntekter i netto lånegjeld i 2012. Gjeldsgraden i Sør-Varanger kommune har økt voldsomt de siste årene og kommunen ligger på landstoppen hva gjelder lånegjeld av brutto driftsinntekter. Det er lagt opp til et lavt investeringsnivå i 2013, men dette vil igjen eskalere når vedtatte bygging av ny skole på Bjørnevatn/Sandnes iverksettes.

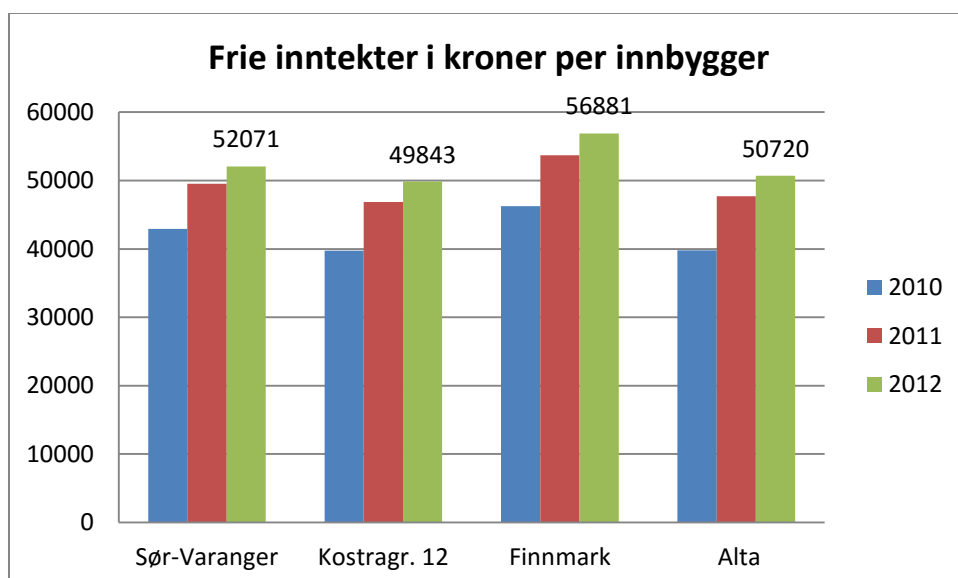

Som oversikten viser finansierer Sør-Varanger kommune hele 81 % av investeringene ved bruk av lån. 18,8 % finansieres ved bruk av tilskudd, refusjoner, momskompensasjon og bruk av fond mens 0,2 % av investeringer finansieres ved hjelp av inntekter fra salg av kommunale eiendommer. Sammenlignet med andre kommuner ser vi at en lagt større del av investeringene finansieres blant annet ved hjelp av inntekter fra salg av kommunale eiendommer.

3.4 Kommunens inntekter

Kommunens inntekter består i all hovedsak av de frie inntektene (skatter og rammetilskudd), brukerbetaling, avgifter, gebyrer og refusjoner.

Sør-Varanger har tradisjonelt hatt høy andel av inntektene fra rammetilskudd og skatter og ligger over KOSTRA gruppen, men noe under Finnmark generelt.

3.5 Eiendomsskatt – Økte inntekter til kommunene

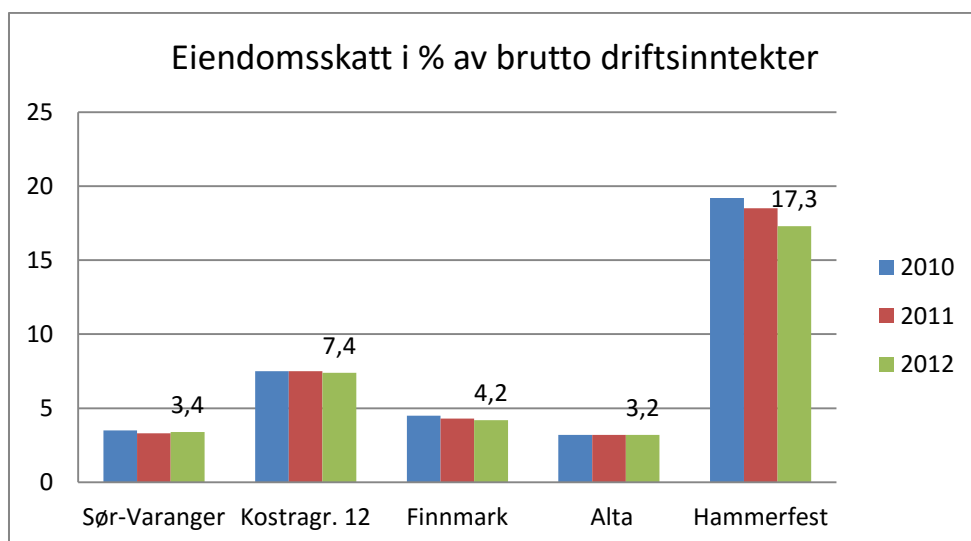
I 2012 benyttet 324 av Norges 429 kommuner eiendomsskatt. Av disse hadde 174 kommuner eiendomsskatt i hele kommunen, mot 163 kommuner året før. Kommunene fikk til sammen 8,1 milliarder i inntekter fra denne skatten i 2012. Dette utgjør en økning på 6,8 prosent fra 2011. 324 kommuner valgte i 2012 å benytte eiendomsskatt som inntektskilde, mot 316 kommuner året før. Blant disse var det 196 kommuner som hadde eiendomsskatt på boliger.

Flere kommuner velger å skrive ut eiendomsskatt i hele kommunen. I 2012 valgte 11 nye kommuner dette, og dermed var det 174 kommuner som hadde eiendomsskatt i hele kommunen. Dette fører til at det blir skrevet ut eiendomsskatt for stadig større områder av Norge, og flere eiere av boliger og fritidseiendommer må belage seg på å betale eiendomsskatt.

Det er store forskjeller mellom kommunene når det gjelder hvor store inntekter de får fra eiendomsskatt, og hvor stor andel den utgjør av den enkelte kommunes brutto driftsinntekter. Det kan også være store forskjeller på hvor stor del av eiendomsskatten kommunene får fra henholdsvis annen eiendom og boliger og fritidseiendommer. De 324 kommunene med eiendomsskatt fikk i 2012 i gjennomsnitt nærmere 25 millioner kroner i inntekter når vi ser bort fra størrelser som skattesats, kommunestørrelse og i hvilken type områder kommunene har innført eiendomsskatt.

I gjennomsnitt betalte en eier av en enebolig på 120 kvadratmeter nær et kommunesenter omkring 2 850 kroner i eiendomsskatt i 2012, mot rundt 2 660 kroner året før. Høyeste rapporterte skattebeløp på en slik eiendom i 2012 var 7 000 kroner, og det laveste var 326 kroner. I Sør-Varanger kommune var gjennomsnittlig skattebeløp for en enebolig på 120 kvadratmeter 4 340 kroner i 2012. Det var samme skattebeløp som for 2011.

I 2012 var den gjennomsnittlige skattesatsen 5,9 promille, mer eller mindre tilsvarende nivået i 2011. Den generelle skattesatsen skal ligge mellom 2 og 7 promille av taksten på eiendommen. Innenfor denne rammen er det kommunene som bestemmer nivået på skattesatsen. 70 kommuner valgte å benytte muligheten til å ha en differensiert skattesats for boliger og fritidseiendommer. Alle kommunene som har slik differensiering, oppgir å gi en lavere skattesats for boliger og fritidseiendommer enn for resten av eiendommene. 90 kommuner valgte et bunnfradrag for boliger og fritidseiendommer. Fritak fra eiendomsskatt for nye boliger ble benyttet av 73 kommuner i 2012.

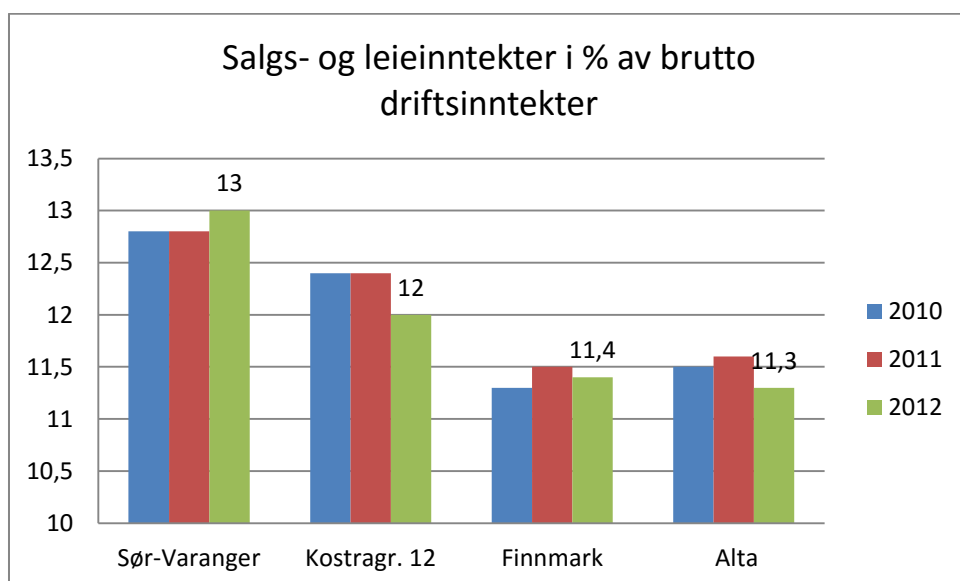

Som oversikten viser har kommunen høyere eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter enn Alta, men lavere enn sammenligningskommunene og gjennomsnitt for Finnmark. Hammerfest kommune har svært høy andel eiendomsskatt og er også med på å trekke opp gjennomsnittet for Finnmark. For Sør-Varanger vil bildet endre seg etter at kommunestyret har vedtatt omtaksering av eiendommer som har eiendomsskatt og utvidelse av eiendomsskatteområdet gjeldende fra 2015.

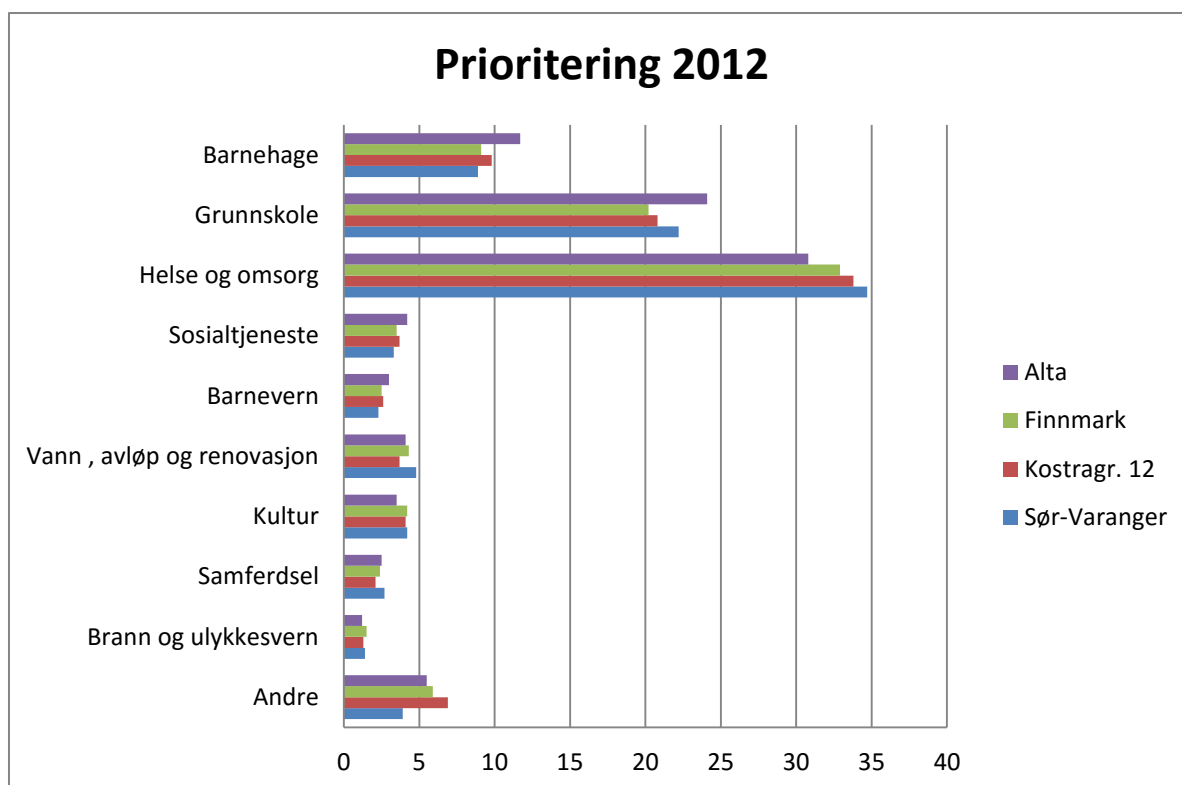
3.6 Salgs- og leieinntekter i prosent av brutto driftsinntekter.

Som oversikten viser er andelen inntekter Sør-Varanger kommune får fra avgifter, gebyrer, brukerbetalingar etc. høy i forhold til alle sammenligningskommunene. Spesielt har inntekter knyttet til plan- og byggesaker økt de senere årene både i forhold til volum og pris på tjenestene.

3.7 Tjenesteproduksjon

Det meste av kommunenes ressurser går til kommunal tjenesteproduksjon. Ser man på landet samlet, utenom Oslo, går rundt 78 prosent av netto driftsutgifter til sentrale kommunale tjenesteområder som barnehage, grunnskole samt helse- og omsorgstjenester. De kommunale driftsutgiftene til disse tre områdene var på henholdsvis 36,3 milliarder, 61 milliarder og 90,8 milliarder kroner i 2012. Nettoutgiftene til helse- og omsorgstjenesten økte med om lag 11,2 milliarder kroner fra 2011 til 2012, mens den tilsvarende økningen var på cirka 4,3 milliarder fra 2010 til 2011. Økningen skyldes hovedsakelig samhandlingsreformen som trådte i kraft fra 2012. Driftsutgiftene til administrasjon var på 20,8 milliarder kroner i 2012.

Oversikten viser fordelingen mellom de ulike tjenesteområdene i kommunen. Som oversikten viser prioriterer Sør-Varanger kommune å bruke mer av sine midler innenfor pleie- og omsorgstjenestene enn sammenligningskommunene.

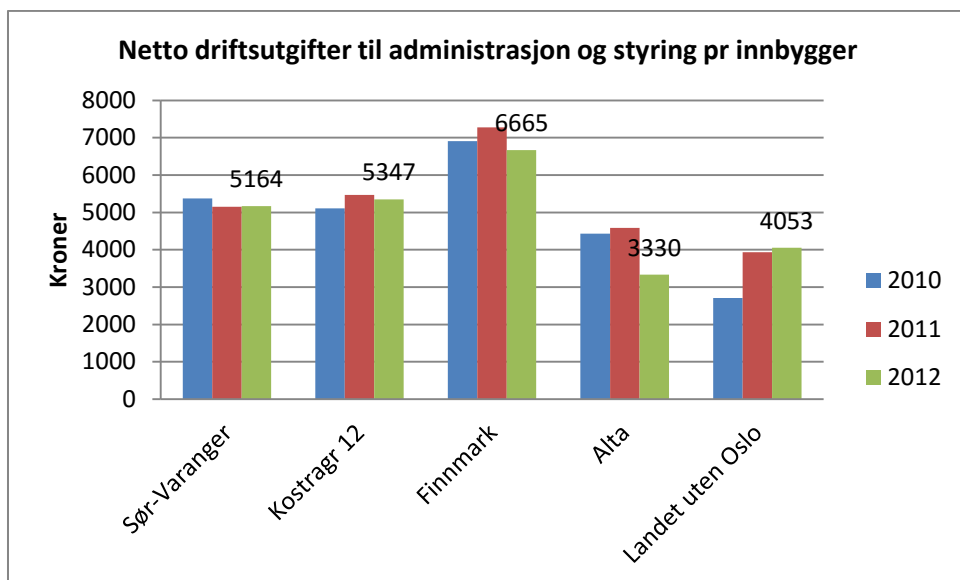
Innenfor grunnskole bruker kommunen mer enn gjennomsnittet for kostragruppen og kommunene i Finnmark men langt mindre enn Alta kommune som bruker langt mer av sine midler på grunnskole.

Kommunen bruker mindre av sine midler til barnehager enn Alta og gjennomsnittet for kostragruppen, men mer enn gjennomsnittet for kommunene i Finnmark. Innenfor øvrige områder ligger kommunen relativt likt i forhold til sammenligningskommunene.

4 Administrasjon, styring og fellesutgifter

Målt i netto driftsutgifter brukte Sør-Varanger kommune kr 5 164 pr innbygger til administrasjon og styring i 2012, dette er omtrent som året før. Kommunen har lavere utgifter til området enn kostragruppe 12 og gjennomsnittet i Finnmark, men ligger noe høyere enn Alta og landsgjennomsnittet.

	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr. pr. innb.	463	561	744	398	377
Brutto driftsutgifter til funksjon 110 Kontroll og revisjon, i kr. pr. innb.	138	137	194	138	92
Brutto driftsutgifter til funksjon 120 Administrasjon, i kr. pr. innb.	4 249	4 557	5 365	2 614	3 377
Lønnsutgifter, administrasjon og styring, i kr. pr. innb.	2 848	3 586	4 220	2 364	2 865

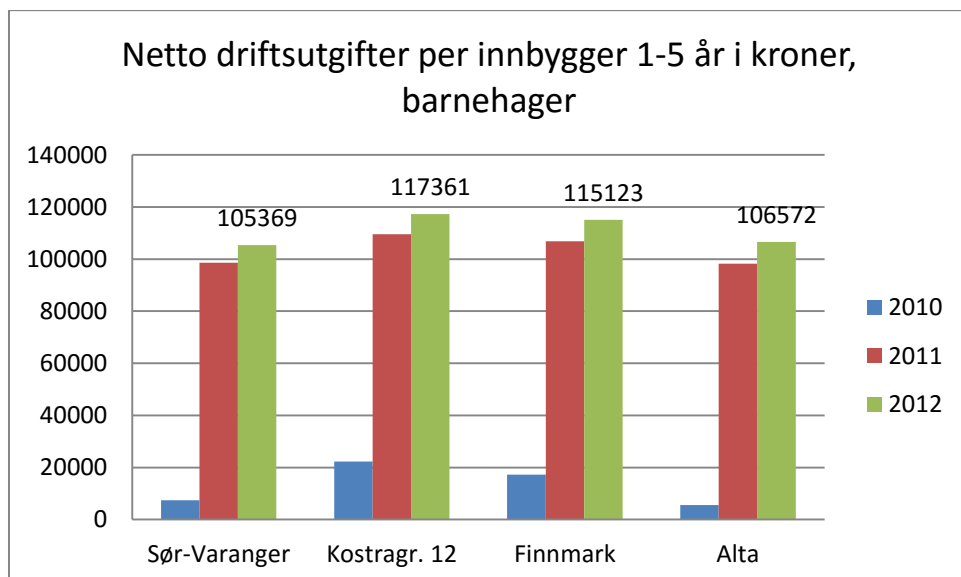
Tabellen over viser at Sør-Varanger kommune ligger omtrent som landsgjennomsnittet når det gjelder lønnsutgifter til administrasjon og styring sett i forhold innbyggere. Kommunen bruker noe mer enn Alta, men ligger forholdsvis lavt sammenlignet med Kostragruppe 12 og gjennomsnittet i Finnmark.

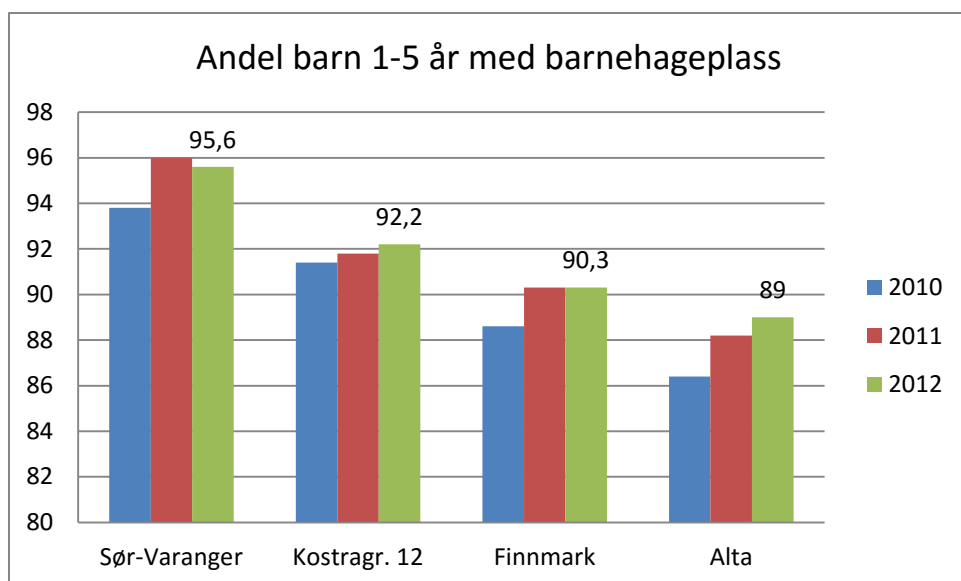
5 Barnehagedrift

På landsbasis hadde kommunene nærmere 115 500 kroner i netto driftsutgifter til barnehagesektoren per innbygger i aldersgruppen 1-5 år. Dette tilsvarte 14,5 prosent av kommunenes totale netto driftsutgifter, noe som var samme nivå som året før. Nærmere 83 prosent av de korrigerte bruttoutgiftene ble brukt på det ordinære barnehagetilbudet, mens vel 9 prosent ble brukt på tilrettelagte tiltak og nærmere 8 prosent på lokaler. Dette var den samme prosentvise fordeling som i de to foregående årene. Kommunale barnehageplasser ble finansiert med 84 prosent kommunale tilskudd, nærmere 2 prosent statlige tilskudd og 15 prosent brukerbetaling.

Sør-Varanger kommune brukte kr. 105 369 per barn i målgruppen til barnehage dette er mindre enn sammenligningskommunen og landsgjennomsnittet. Den kraftige økningen i netto driftsutgifter fra 2010 til 2011 skyldes endring i finansieringsordningen av barnehagene der inntektene som tidligere ble ført på barnehagetjenesten nå inntektsføres som en del av rammefinansieringen av kommunen.

Andel barn med barnehageplass er høy i Sør-Varanger kommune i forhold til alle vi sammenligner oss med. Mens andelen 1-5 åringer med plass i barnehage var 95,6% i Sør-Varanger var det samme tallet for landet for øvrig 90 %. I 2012 fikk alle som hadde søkt om barnehageplass tilbud om plass.

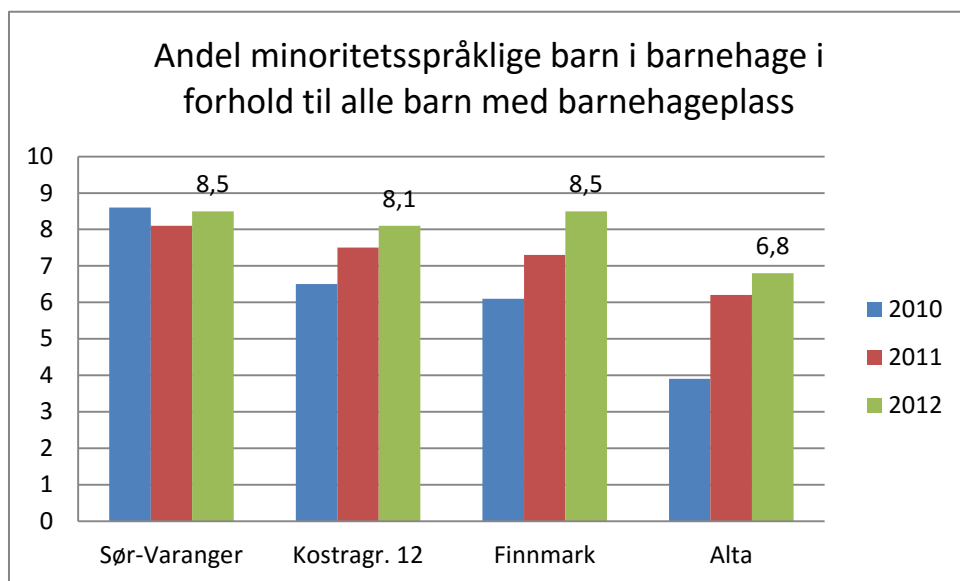

Sør-Varanger kommune har altså en svært stor andel barn som har barnehageplass. I tillegg har hele 98,3 prosent av barna en avtalt oppholdstid tilsvarende 33 timer eller mer per uke, en økning på 0,95 prosentpoeng fra 2011.

Dekningsgrader	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	95,6	92,2	90,3	89	90,1
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	80,5	78,1	77,8	75,8	76,2
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	5,5	5,7	9,3	9,6	3,8
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	89,2	83,3	82,7	81	80,2
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	99,4	97,9	95,2	94,4	96,6
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	88,7	76,3	71,5	47,2	52,4
Andel barn i barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	98,3	92,5	96,3	96,1	94,6
Andel barn i barnehage med oppholdstid 32 timer eller mindre per uke	1,7	7,5	3,7	3,9	5,4
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 0-5 år	60,8	65,6	63,2	61,8	58,9
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	78,6	80	75,9	75,2	71,3

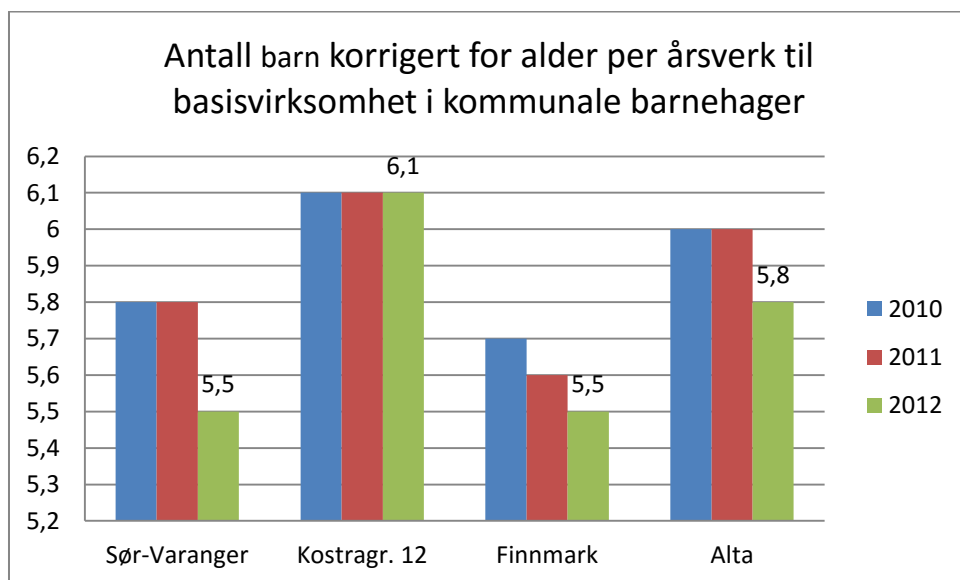

5.1 Flere minoritetsspråklige barn i barnehage

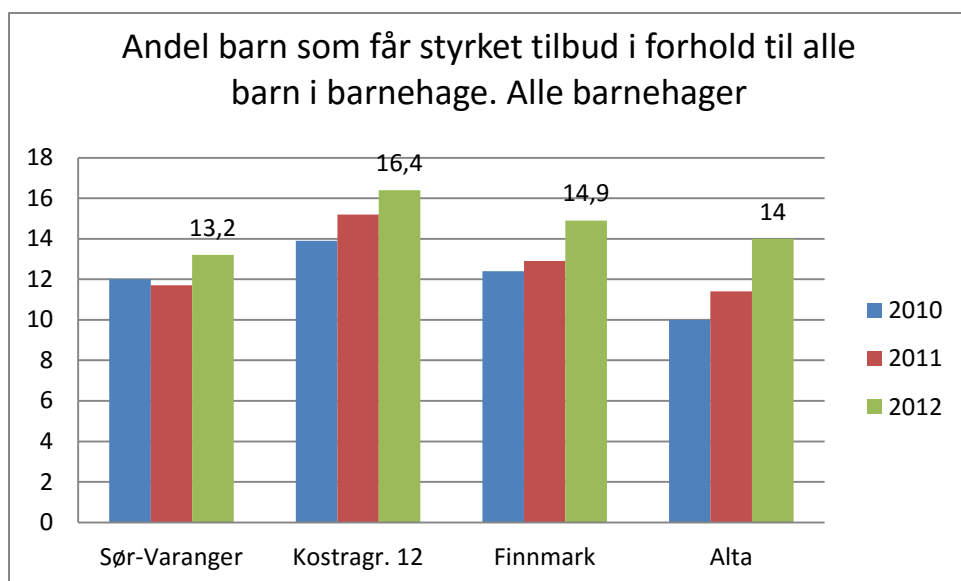

Antall minoritetsspråklige barn i barnehage økte 2011 til 2012. Minoritetsspråklige barn er i denne sammenheng barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk. Minoritetsspråklige barn i barnehage utgjorde 8,5 prosent av alle barn i barnehage i 2012, en økning på 0,4 prosentpoeng fra 2011.

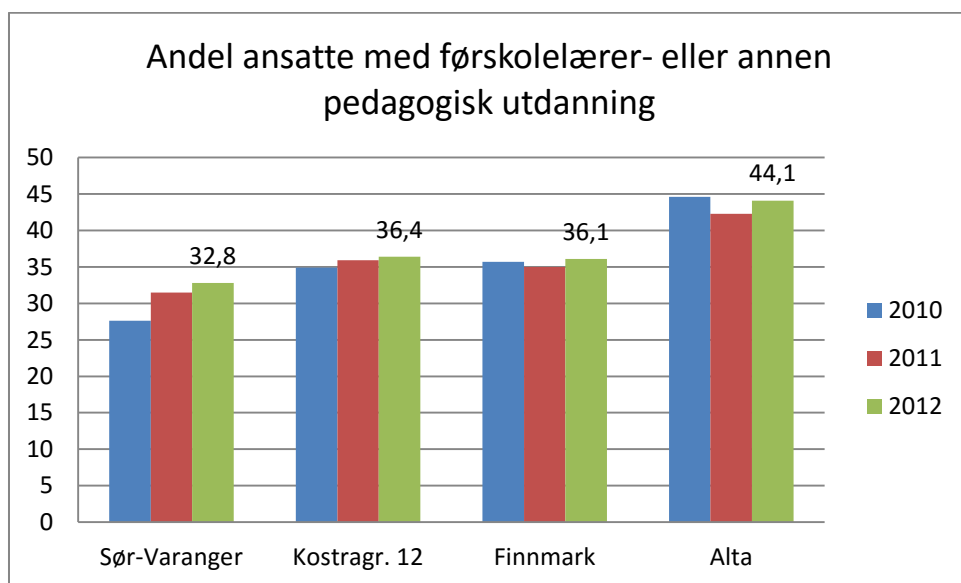
5.2 Bemanning

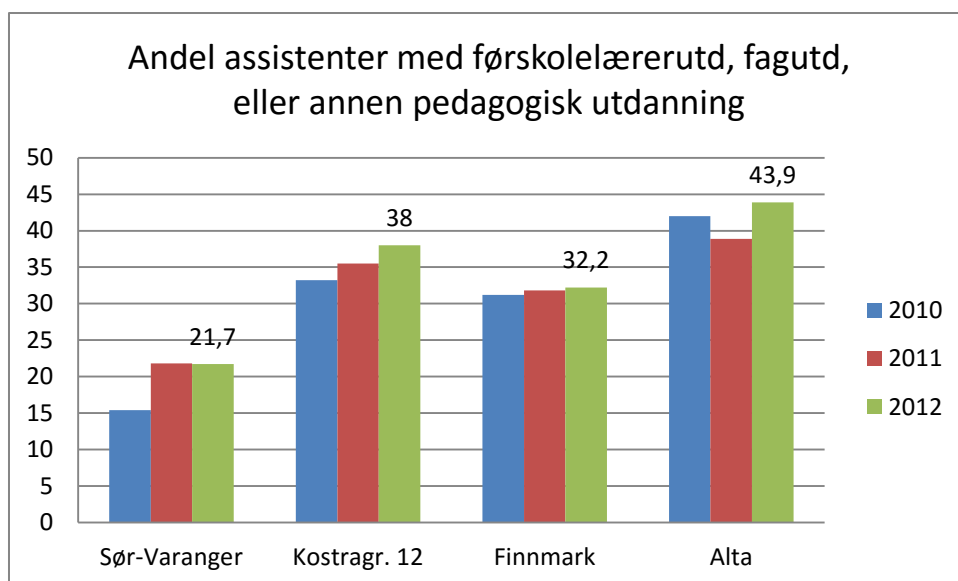
Som tabellen viser har hver ansatt i barnehagene ansvar for gjennomsnittlig 5,5 barn. Dette er på samme nivå som gjennomsnittet for finnmarkskommunene mens det er noe høyere bemanning enn gjennomsnittet for kostragruppe 12 og i Alta.

Andel barn i barnehage som får styrket tilbud i Sør-Varanger kommune var 13,2% i 2012 dette er lavere enn både Alta og sammenligningsgruppene.

Av alle ansatte styrere og pedagogiske ledere hadde 32,8 prosent førskolelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning. Dette er en økning på 1,3 prosentpoeng fra 2011. Til tross for økningen er allikevel andelen styrere og pedagogiske ledere med førskole- eller annen pedagogisk utdanning lav i forhold til de vi sammenligner oss med.

Ansatte assistenter med enten førskolelærerutdanning, annen pedagogisk utdanning eller barne- og ungdomsfagutdanning var i 2012 på 21,7 %, det samme som for 2011. Gjennomsnittet for landet er her nærmere 27 %.

Sør-Varanger kommune har fremdeles store utfordringer når det gjelder utdanningsnivået både når det gjelder styrere, pedagogiske ledere og assistenter.

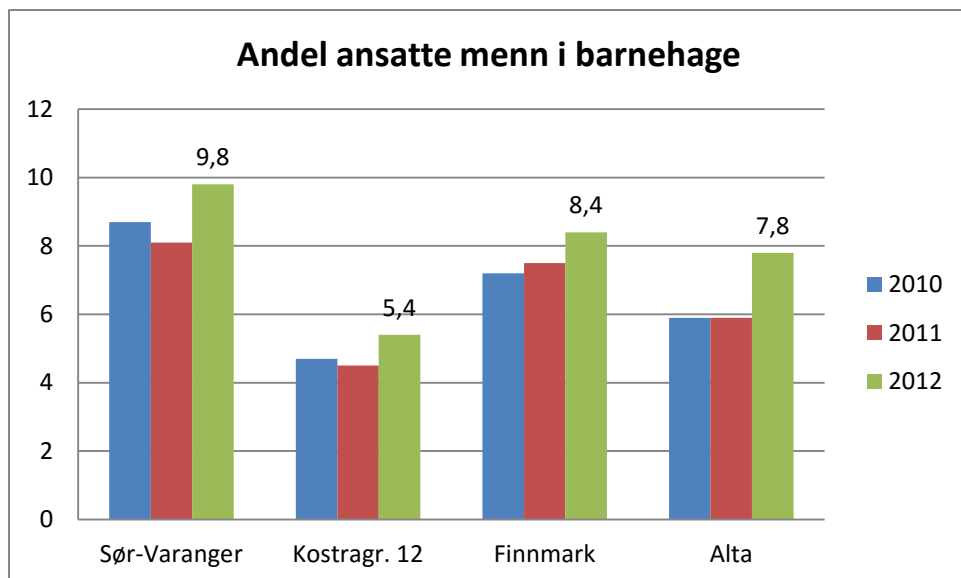
Sør-Varanger kommune har vedtatt at grunnbemanningen i barnehagene skal bestå av 1 pedagogisk leder, 1 barnehagelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider pr. 18 plasser. I tillegg skal alle barnehager med mer enn 36 plasser ha egen ansatt styrer i barnehagen.

I forhold til landsnormen er dette en ambisiøs satsing og det er langt igjen før bemanningen er i henhold til vedtak. Den vedtatte bemanningsnormen er et viktig rekrutteringstiltak og synliggjør kommunens satsing på kompetanse, voksentetthet og kvalitet i barnehagene.

I 2011 var andelen styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon 16.1 %, samme tall for 2012 var 13.1 %.

I 2012 var det 15 assistenter som tok teoridelen til barne- og ungdomsarbeiderfaget. I 2013 har 2 kull fullført den teoretiske utdanningen. Noen har fullført fagprøven, andre er i gang.

Det arbeides nå med å starte et nytt kull innenfor barne- og ungdomsarbeiderfaget høsten 2013 ved OPUS, Kirkenes videregående skole.

Andel ansatte menn i barnehagene har økt fra 2011 til 2012 og var på 9,8 % som er en økning på 1,7%. Alle ansatte menn i barnehagene er ansatt i basisvirksomhet, det vil si styrere, pedagogiske ledere og assistenter.

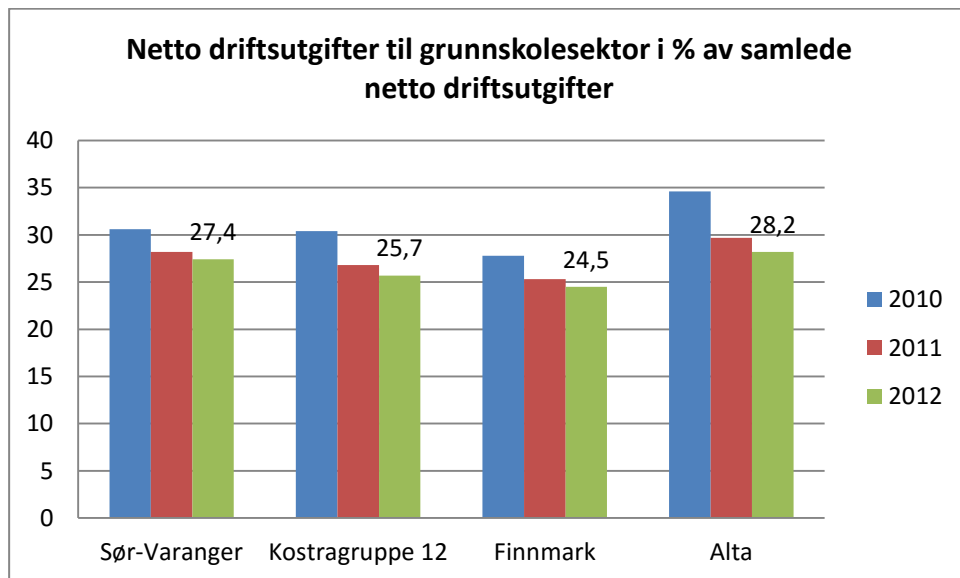
Prioritering	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	10	11,8	10,9	14	15
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	5 793	6 904	6 632	7 415	7 188
- herav avskrivninger (i prosent)	2	2,3	1,9	1,9	1,5
Brutto investeringsutgifter til barnehagesektoren per innbygger	2481	540	459	124	339
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	105 369	117 361	115 123	106 572	115 459

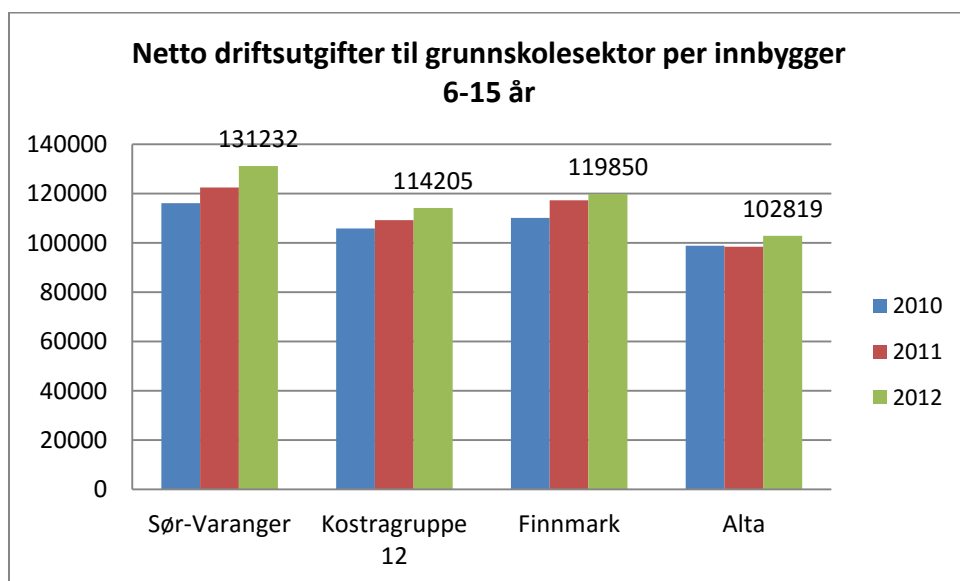
6 Grunnskole

6.1 Grunnskolesektorens driftsutgifter

Sør-Varanger kommune har 11 kommunale grunnskoler fordelt på 4 oppvekstsentra, hvorav to med ungdomstrinn, 2 barneskoler, 4 skoler med 1.-10. trinn og en ungdomsskole. For skoleåret 2012/2013 hadde Sør-Varanger kommune 433 elever på 1.-4. trinn. 368 elever på 5.-7. trinn og 408 elever på 8.-10. trinn. Totalt var det ansatt 206 personer som dekker 175,5 undervisningsårsverk. Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning utgjorde 85,4%.

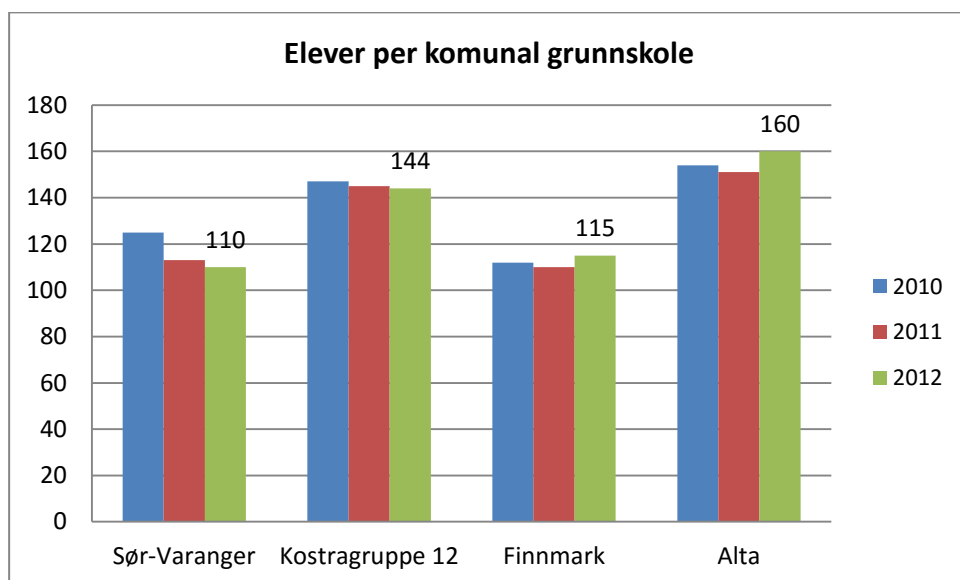
Av kommunens netto driftsutgifter brukes 27,4 % til grunnskolesektoren. Dette er høyere enn kostragruppe 12 og gjennomsnittlig for Finnmark men noe lavere enn Alta. Tabellen viser også at kommunen bruker mindre av sine inntekter til grunnskolesektoren i 2012 enn tidligere år.

I 2012 brukte Sør-Varanger kommune kr. 131.232 per innbygger i målgruppen. Som oversikten viser bruker kommunen mer per elev enn alle vi sammenligner oss med. Gjennomsnittet for landet var kr. 97 429.

Noe av årsaken til at Sør-Varanger kommune har så høye utgifter per elev i grunnskolen kan forklares med en desentralisert skolestruktur med små enheter.

Som tabellen viser er antall elever per kommunal grunnskole i snutt 110 elever. Dette er langt lavere enn sammenligningsgruppen, Finnmark og Alta. Gjennomsnitt for landet ligger på 216 elever per kommunal grunnskole.

Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger	Sør-Varanger	Kostragr.12	Finnmark	Alta	Landet
Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialschooler (202, 214), per innbygger	12 581	11 724	11 643	11 482	9 312
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger	311	305	224	328	226
Netto driftsutgifter grunnskolesektor per innbygger 6-15 år					
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	131 232	114 205	119 850	102 819	97 429
Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialschooler (202, 214), per innbygger 6-15 år	104 071	89 421	93 354	78 981	76 266
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223), per innbygger 6-15 år	2 575	2 325	1 796	2 254	1 850

Tabellen viser at Sør-Varanger kommune bruker mer på grunnskolesektoren per innbygger enn de vi sammenligner oss med.

Sør-Varanger kommune ligger også mer per elev som får skoleskyss enn sammenligningskommunene og landet for øvrig. Samtidig har kommunen færre elever som mottar tilbud om skoleskyss enn sammenligningskommunene. Et desentralisert bosettingsmønster i tillegg til desentralisert skolestruktur gjør det vanskelig å koordinere skoleskyssen på en hensiktsmessig måte. Mye av skoleskyssen i kommunen må organiseres for enkeltelever eller små grupper av elever. Fra høsten 2013 er det innført nye søknadsrutiner for skoleskyss og rådmannen vil i den sammenhengen gjennomgå alle søknader om ekstraordinær skyss for å se om det finnes muligheter for å organisere dette på andre måter.

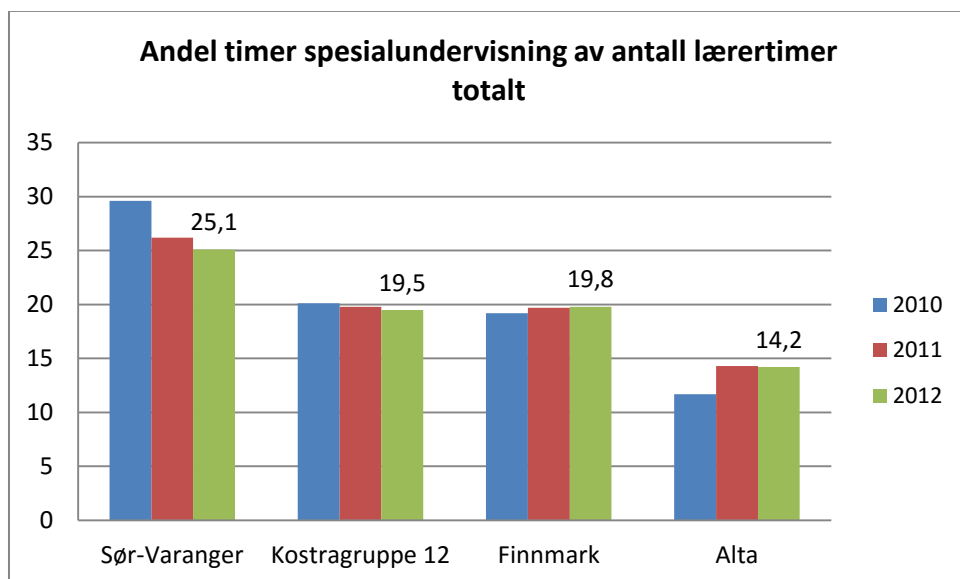
6.2 Dekningsgrader og produktivitet.

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	101,6	99,9	98,7	95,3	96,8
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	4,6	4,8	4,5	4,6	7,4
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	3,6	1,8	1,6	1,2	3,1
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,3	10,2	10,1	9,5	8,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	6,9	6,5	5,9	4,9	5,6
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	12,8	12,4	13	11,7	9,8
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	8,6	12,5	12,2	12,8	11,1
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	25,1	19,5	19,8	14,2	17,9
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	29,7	34,2	27,1	35,1	22,4

Tabellen viser at Sør-Varanger kommune ligger relativt likt sammenligningskommunene når det gjelder andel elever som får spesialundervisning, mens andel lærertimer til spesialundervisning er langt over nivået for de vi sammenligner oss med. Dette tyder på at hver enkelt elev som mottar spesialundervisning får et høyere antall timer spesialundervisning hver. Andel elever som får spesialundervisning har gått ned fra 9,6 i 2011 den samme utviklingen ser vi i andel timer spesialundervisning som var 26,2 i 2011. Rådmannen har igangsatt en kartlegging av spesialundervisningen og vil vurdere å koordinere denne undervisningen for å få en bedre utnyttelse av skolenes samlede ressurser.

Andel elever som får spesialundervisning har gått ned på barne- og ungdomstrinnet mens det har økt på mellomtrinnet. For ungdomstrinnet har Sør-Varanger kommune en positiv utvikling og vi har færre elever som mottar spesialundervisning enn alle sammenligningsgruppene.

Produktivitet / enhetskostnader	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Lønnsutgifter til grunnskole, spesialschooler, skolelokaler og skoleskyss (202, 214, 222, 223), per elev	105 358	91 903	99 879	89 217	77 444
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole og spesialschooler (202, 214), per elev	102 350	92 357	99 308	86 650	79 708
Driftsutgifter til undervisningsmaterieil (202, 214), per elev i grunnskolen	1 591	1 681	1 664	1 305	1 387
Driftsutgifter til inventar og utstyr (202, 214), per elev i grunnskolen	677	970	750	461	844
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolelokaler (222), per elev	21 160	19 326	19 869	19 983	14 019
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	13 497	8 350	8 940	8 835	8 339

Tabellen viser at kommunen har høye lønnskostnader per elev i grunnskolen, det samme gjelder for driftskostnadene. Kommunen bruker mindre per elev til undervisningsmaterieil og inventar og utstyr enn kommunegruppe 12 og gjennomsnitt for Finnmark, men mer enn Alta og landsgjennomsnittet.

6.3 Lærertetthet

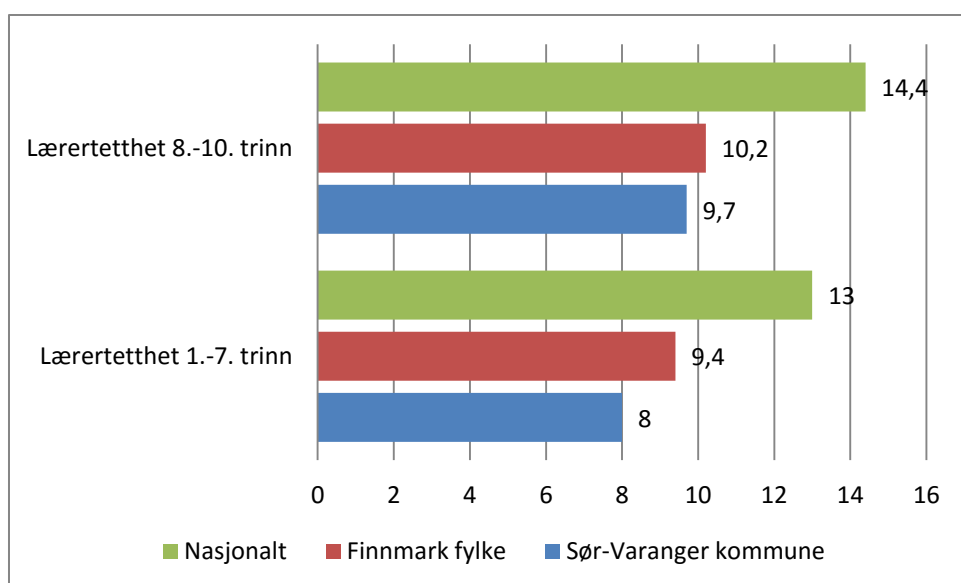
Det er i var 1208 elever i grunnskolen skoleåret 2012/13 fordelt på 11 skoler. Det er 17 færre elever enn skoleåret 2011/12.

Utdypende tjenesteindikator	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Elever per kommunal skole	110	144	115	160	216
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	8,5	11	9,7	11,3	13,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-4.årstrinn	8,1	10,4	9,2	10,5	13,3
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 5.-7.årstrinn	7,9	10,5	9,6	10,8	13
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn	9,7	12,1	10,2	12,9	14,7
Andel elever med direkte overgang fra grunnskole til videregående opplæring	98,5	97,1	95,6	93,9	97,8
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	39		39	37	40

For skoleåret 2012/13 gjennomsnittlig gruppestørrelse til 8,5 elever. Forrige skoleår var den 8,4.

Lærertetthet i ordinær undervisning var beregnet til 11,7 elever per lærer. Tallet var 11,6 forrige skoleår.

Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom elevtimer og lærertimer, og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppen. Indikatoren inkluderer timer til spesialundervisning og timer til særskilt norskopplæring for språklige minoriteter

Produktivitet / enhetskostnader	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta	Landet
Andel lærere som er 40 år og yngre	49,3	39,4	38,1	40,8	43,2
Andel lærere som er 50 år og eldre	26,5	33,9	33,2	37,9	33,6
Andel lærere som er 60 år og eldre	6	10,1	9,4	13,5	12,1
Andel lærere i heltidsstilling	75,3	67	73,5	58,4	62,4
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning	77,2	84,4	83,4	81,8	87,1
Andel lærere med universitets-/høgskoleutdanning uten pedagogisk utdanning	8,4	5,5	5	9,5	6
Andel lærere med videregående utdanning eller lavere	14,4	10,1	11,5	8,7	6,9

Tabellen over viser at Sør-Varanger kommune har en ung lærerstab og at en stor andel av lærerne har heltidsstillinger. Tabellen viser også at kommunen har en lav andel lærere med universitets-, høyskole og pedagogisk utdanning.

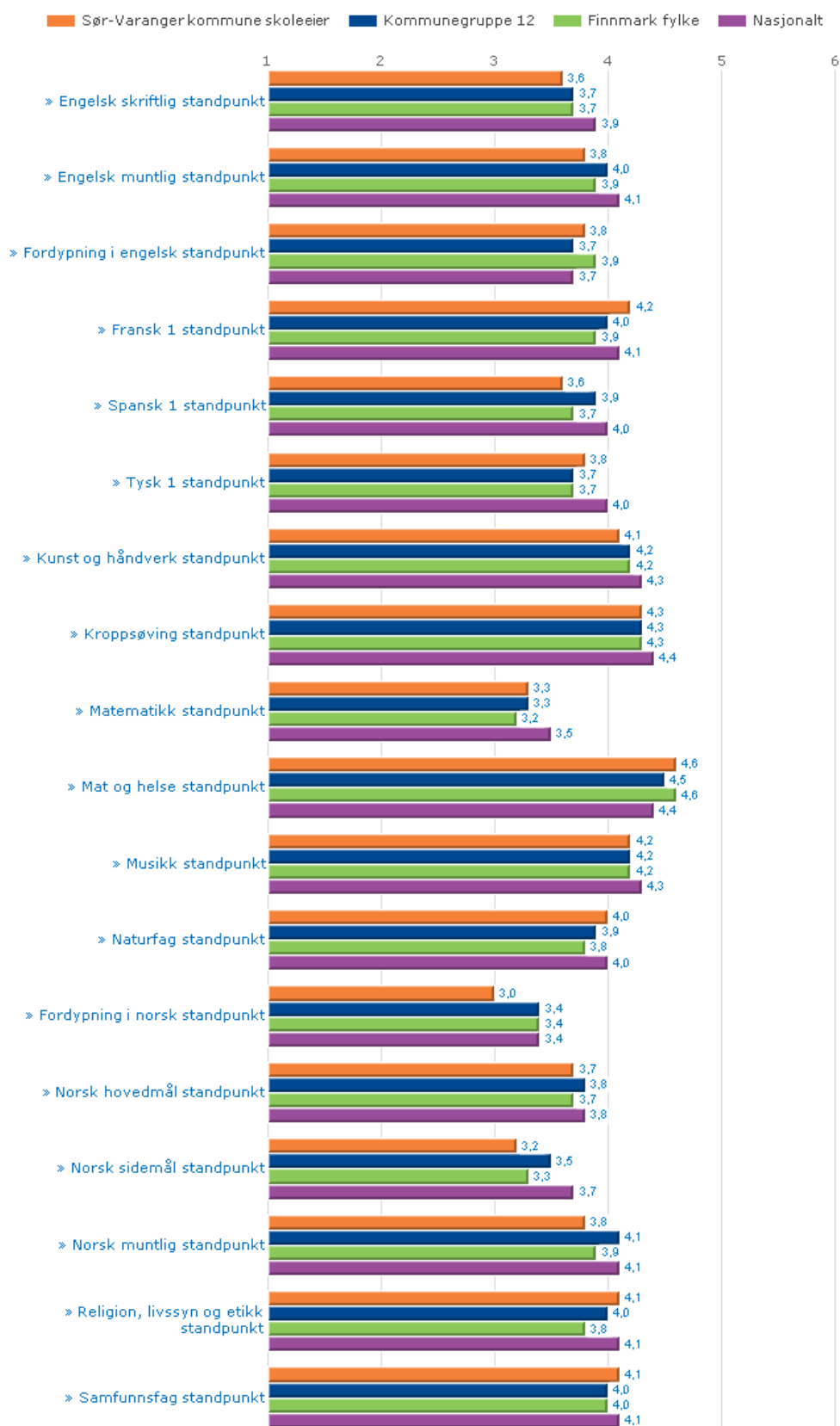
6.4 Skoleresultater og elevenes egne vurderinger

	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Sør-Varanger	40,2	40,2	39,6	38,6	
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Kosragr. 12	38,7	39,2	39,2	39,0	
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Finnmark	38,2	39,1	39,4	38,5	
Grunnskolepoeng, gjennomsnitt - Nasjonalt	39,5	39,8	39,8	39,9	

Tabellen viser gjennomsnittlig grunnskolepoeng. Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter ganges gjennomsnittet med 10. Elever som har færre enn halvparten gyldige karakterer er ikke med i beregningene. Grunnskolepoeng måler det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Grunnskolepoeng benyttes som kriterium for opptak ved videregående skoler. Som tabellen viser har vi hatt en negativ utvikling i grunnskolepoeng de siste årene fra å være over nasjonalt nivå i 2010 til å ligge relativt langt under dette nivået i 2012.

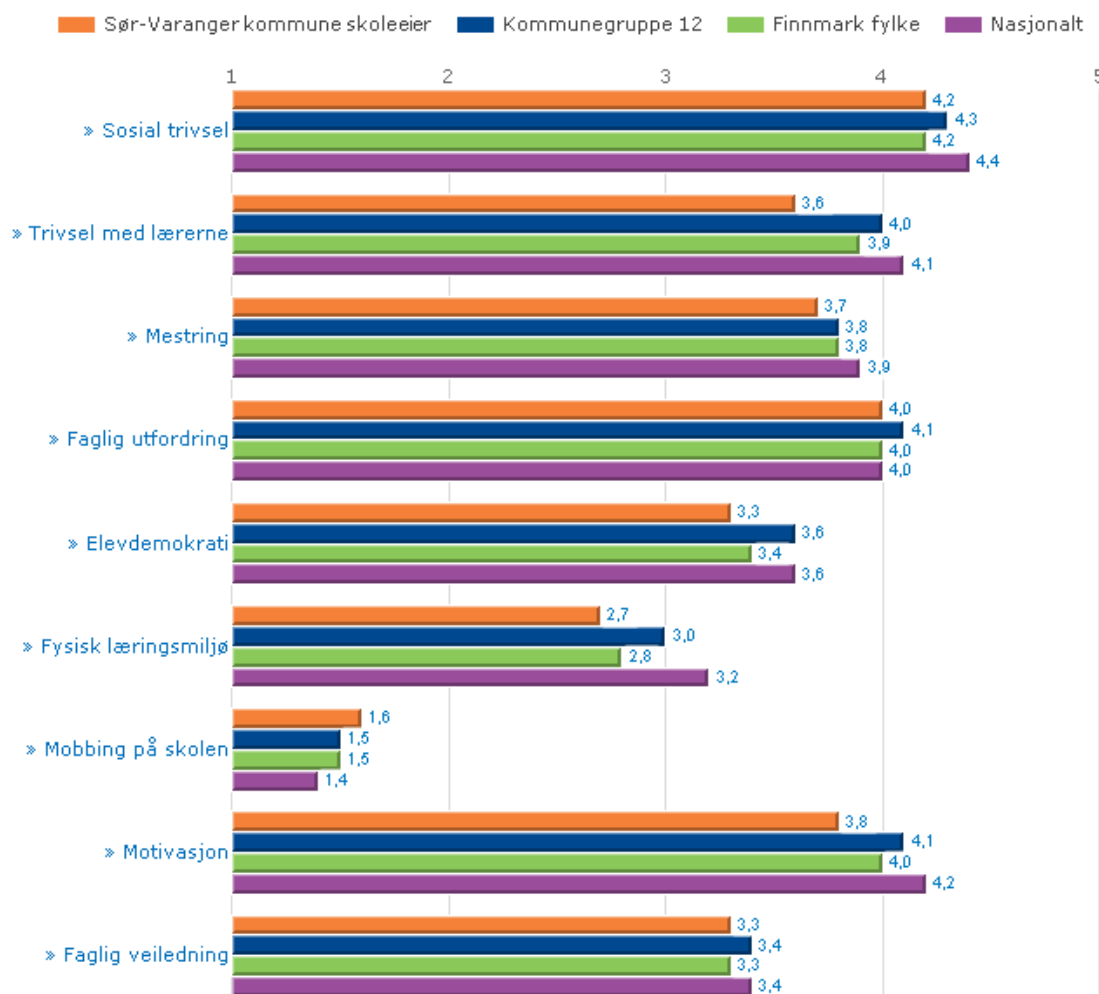
6.5 Standpunkt karakterer avgangselever

Sør-Varanger kommune skoleeier, Grunnskole, Standpunkt karakterer, 2011-2012

6.6 Læringsmiljø

Sør-Varanger kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, 2011-2012

Diagrammet viser beregnede indekser fra Elevundersøkelsen på temaene: sosial trivsel, trivsel med lærerne, trivsel, mestring, faglig utfordring, elevdemokrati, fysisk læringsmiljø, mobbing på skolen, motivasjon og faglig veiledning. I tillegg svarer 10. trinn på spørsmål om medbestemmelse og karriereveiledning. Indeksene er basert på en del av de obligatoriske spørsmålene i Elevundersøkelsen.

Elevundersøkelsen gir tilbakemelding om elevenes subjektive oppfatning av egen læringssituasjon. Resultatene fra undersøkelsen gir skolene et viktig utgangspunkt for videre utvikling av et godt læringsmiljø i samarbeid med lærere og elever.

6.7 Skolefritidstilbud

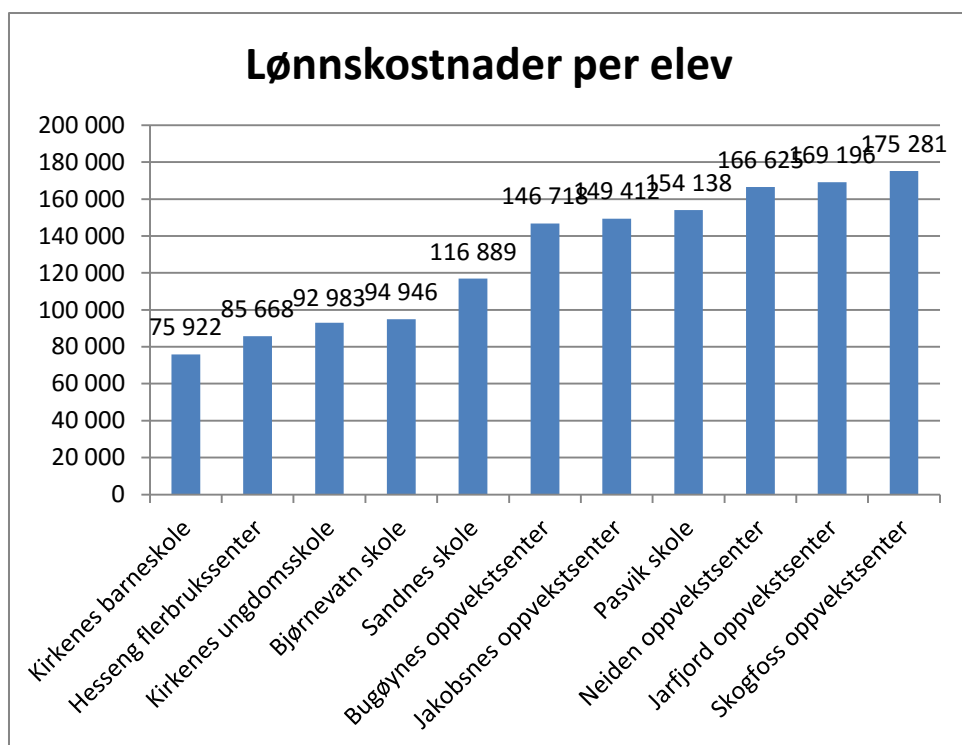
	Sør-Varanger	Kostragruppe 12	Finnmark	Alta	Nasjonalt
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	63,3	54,3	53,2	49,7	62,7
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	63,3	54,3	53,2	49,7	60,5
Andel elever i kommunal og privat SFO med 100% plass	73,2	52,9	75,4	82,3	57,3
Andel elever i kommunal SFO med 100% plass	73,2	52,9	75,4	82,3	56,8
Andel av 6 åringer som fortsetter i SFO andre året	100	92,1	90,6	89,2	95,1
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud , per bruker	30 501	30 464	32 034	35 800	25 914

Tabellen over viser at SFO tilbudet i kommunen er mye brukt og at brukerne i stor grad benytter seg av 100% plass. Av brukere som har plass i SFO 1. skoleår velger alle å fortsette i SFO også i 2. skoleår. SFO drives relativt kostnadseffektiv sammenlignet med de øvrige kommunene vi sammenligner oss med.

6.8 Driftsutgifter per skole og oppvekstsenter

	1.-7. trinn	8.-10. trinn	Alle trinn
Kirkenes barneskole	250		250
Kirkenes ungdomsskole		242	242
Hesseng flerbrukssenter	216		216
Sandnes skole	90		90
Bjørnevatn skole	128	126	254
Pasvik skole	34	26	60
Skogfoss oppvekstsenter	14		14
Bugøynes oppvekstsenter	20	5	25
Neiden oppvekstsenter	9		9
Jakobsnes oppvekstsenter	20		20
Jarfjord oppvekstsenter	20	6	26
	801	405	1 206

Oversikten viser elevfordeling ved skolene høsten 2012. Elevtallet ble redusert med 32 elever fra året før. I følge befolkningsprognoser fra SSB og fødselstall vil elevtallsutviklingen for Sør-Varanger kommune være negativ også i kommende år.

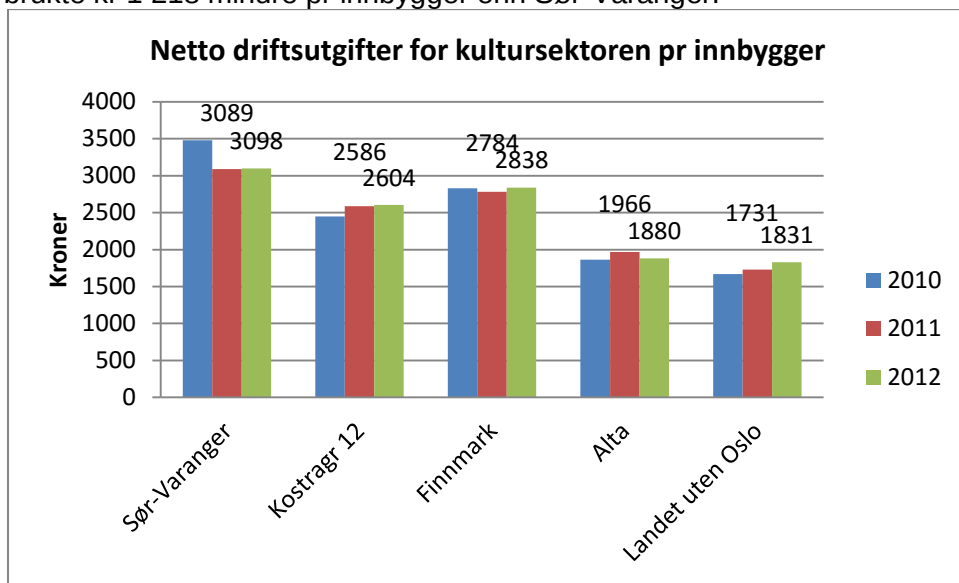
Oversikten over viser lønnskostnader inklusiv pensjon per elev for hver enkelt skole/oppvekstsenter. Tallene er basert på kommunens eget regnskap for 2012. Gjennomsnittlig lønnskostnad per elev i Sør-Varanger kommune var kr. 98 574. Driftskostnader er ikke tatt med i oversikten da denne er regulert med kr. 4 000 per elev.

7 Kultur og idrett

Sør-Varanger kommune ligger fortsatt høyt hva angår netto driftsutgifter til kultur- og idrettsformål pr innbygger. Kommunen brukte i 2012 kr 3 098 pr innbygger, dette er en økning på 9 kroner eller 0,29 % fra 2011.

Til sammenligning brukte Sør-Varanger 494 kroner mer pr innbygger enn gjennomsnittet i kostragruppe 12. Denne gruppen hadde en økning i nettoutgiftene på 0,7 % det siste året. Alta har redusert nettoutgiftene til formålet med 86 kroner pr innbygger, tilsvarer 4,4 %. Alta brukte kr 1 218 mindre pr innbygger enn Sør-Varanger.

Prioritering - sammenligning	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter, konsern	5,4 %	4,8 %	4,7 %	3,6 %	3,8 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner, konsern	3 098	2 604	238	1 880	1 831
Fordeling av nettodriftsutgifter innenfor kultursektoren					
Aktivitetstilbud til barn og unge, f 231	8,6 %	8,9 %	8,5 %	9,8 %	9,1 %
Folkebibliotek, f 370	17,7 %	14,5 %	15,8 %	19,7 %	14,7 %
Kino, f 373	3,6 %	1,9 %	1,1 %	-1,8 %	0,6 %
Museer, f 375	6,1 %	4,3 %	6,2 %	3,5 %	3,5 %
Kunstformidling f 377	2,3 %	1,6 %	2,0 %	0,9 %	6,3 %
Idrett f 380	19,9 %	20,7 %	11,4 %	23,8 %	11,1 %
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg f 381	20,5 %	16,1 %	21,4 %	21,6 %	18,5 %
Kultur- og musikkskoler, f 383	12 %	13,3 %	12,7 %	14,0 %	14,8 %
Andre kultur aktiviteter, f 385	9,4 %	10,7 %	9,7 %	7,2 %	12,1 %
Kommunale kulturbygg, f 386	0,1 %	7,9 %	11,3 %	1,2 %	9,2 %

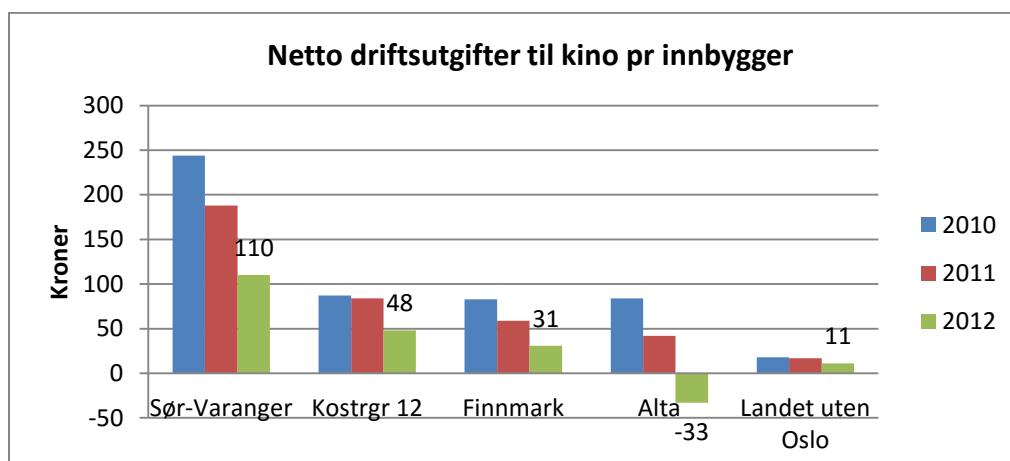

7.1 Kino

Sør-Varanger har hatt en jevn nedgang i netto driftsutgifter til kino pr innbygger de siste tre årene, men kommunen har fortsatt de høyeste netto driftsutgifter til kino av dem vi sammenligner oss med. Sør-Varanger brukte i 2012 om lag 0,2 % av kommunens driftsutgifter til kino, dette er kr 110 pr innbygger. Alta som også er medeier av Aurora kino, tjente kr 33 pr innbygger på kino.

Sør-Varanger har gode besøkstall pr kinoforestilling sammenlignet med de øvrige, kun gjennomsnittet i landet er høyere. Kommunen hadde en positiv økning på 2,7 besøkende pr kinoforestilling fra 2011 til 2012.

Kino - sammenligning	Sør-Varanger	Kostrgr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til kino i forhold til kommunens totale driftsutgifter, konsern	0,19 %	0,08 %	0,05 %	-0,06 %	0,02 %
Netto driftsutgifter til kino per innbygger, konsern	110	48	31	-33	11
Netto driftsutgifter til kino per besøkende, konsern	46,4	23,5	14	-13,1	4,4
Antall innbyggere per kinosete	30,1	27,2	23	58,8	46,1
Besøk per kinoforestilling	27,5	23,9	20,4	14,2	31,8

7.2 Folkebibliotek

Sør-Varanger kommune prioriterer folkebiblioteket forholdsvis høyt sammenlignet med de øvrige. Netto driftsutgifter til formålet pr innbygger er økt med 27 kroner pr innbygger siden 2011. Kommunen hadde i 2012 høyest netto driftsutgifter til formålet og flere årsverk pr innbygger enn alle dem vi sammenligner oss med. Når det gjelder kjøp av medier/bøker ligger kommunen lavere enn både Kostra gruppe 12 og snittet i Finnmark.

Besøks- og utlånstallene i kommunen er positive. Folkebiblioteket i Sør-Varanger toppe statistikken over utlån pr innbygger og kun Alta ligger høyere når det gjelder besøk i folkebiblioteket pr innbygger.

Folkebibliotek - sammenligning	Sør-Varanger	Kostrgr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i forhold til kommunens totale driftsutgifter, konsern	0,9 %	0,6 %	0,7 %	0,7 %	0,6 %
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger, konsern	548	378	449	369	270
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,9	4,8	4,2	3,5	5
Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger i alt	4,3	3,2	3	2,3	3,4
Barnelitteratur, antall bokutlån barnelitteratur per innbygger 0-13 år	9,6	8,6	7,5	5,7	9,7
Voksenlitteratur, bokutlån voksenlitteratur per innbygger 14 år og over	3,3	2,1	2,1	1,4	2,1
Utlån, andre media i alt fra folkebibliotek per innbygger	1,5	1,5	1,2	1,2	1,5
Omløpshastighet barnebøker i folkebibliotek	1	0,7	0,5	2,2	1,3
Omløpshastighet skjønnlitteratur for voksne i folkebibliotek	1,1	0,5	0,3	1,7	0,8
Tilvekst alle medier i folkebibliotek per 1000 innbygger	313	341	420	177	263
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,4	5,1	4,1	5,6	4,3
Medie- og lønnsutgifter i folkebibliotek per innbygger, konsern	404	312	363	210	231
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	1 468	2 003	1 632	2 807	2 877

7.3 Driftstilskudd til lag og foreninger

Sør-Varanger kommune ga i 2012 driftstilskudd til 44 lag og foreninger, dette er samme antall mottakere som året før og omtrent likt med kostragruppe 12.

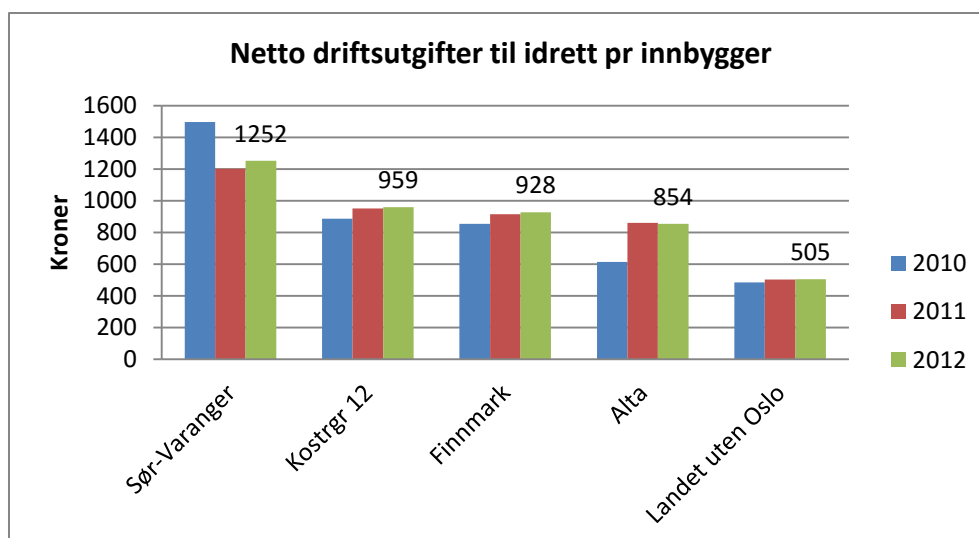
Målt i gjennomsnittlig utbetaling pr lag som mottar tilskudd, ligger Sør-Varanger kommune lavt sammenlignet med de øvrige. Gjennomsnittlig utbetaling pr mottaker i kommunen er redusert med om lag 42 % fra foregående år og var i 2012 kr 7 955 pr mottaker. Dette kr 21 195 mindre enn kostragruppe 12 pr mottaker.

Driftstilskudd - sammenligning	Sør-Varanger	Kostrgr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd	44	46	21	55	33
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd	7 955	29 150	20 709	46 909	33 448

7.4 Idrett

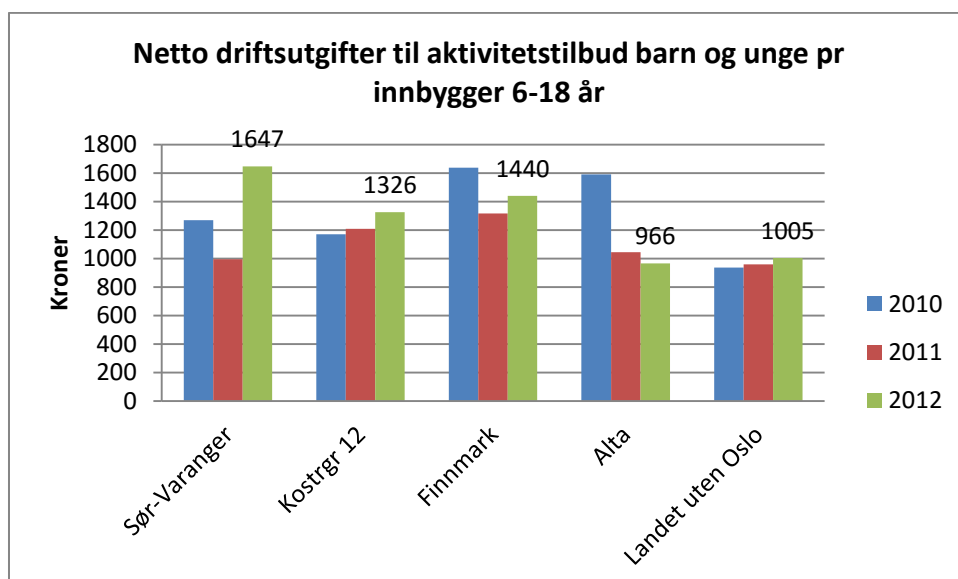
Sør-Varanger kommune prioriterer idrett forholdsvis høyt sammenlignet med de øvrige. Kommunen brukte kr 1 252 pr innbygger til formålet, dette er kr 293 mer pr innbygger enn Kostragruppe 12 og kr 398 mer pr innbygger enn Alta.

Diagrammet omfatter kommunal støtte til Barentshallene KF og driftsutgiftene til idrettsbyggene.

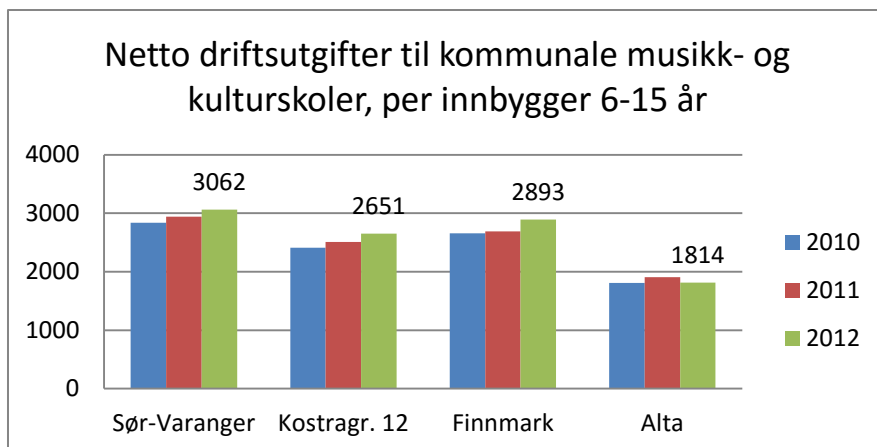
7.5 Aktivitetstilbud til barn og unge

Aktivitetstilbud til barn og unge omfatter i all hovedsak ungdomsklubbene i kommunen, inkludert Basen samt ungdomsrådet. Netto driftsutgifter til formålet pr innbygger i målgruppen er økt med 65 % fra 2011 og Sør-Varanger brukte i 2012 mest av dem vi sammenligner oss med.

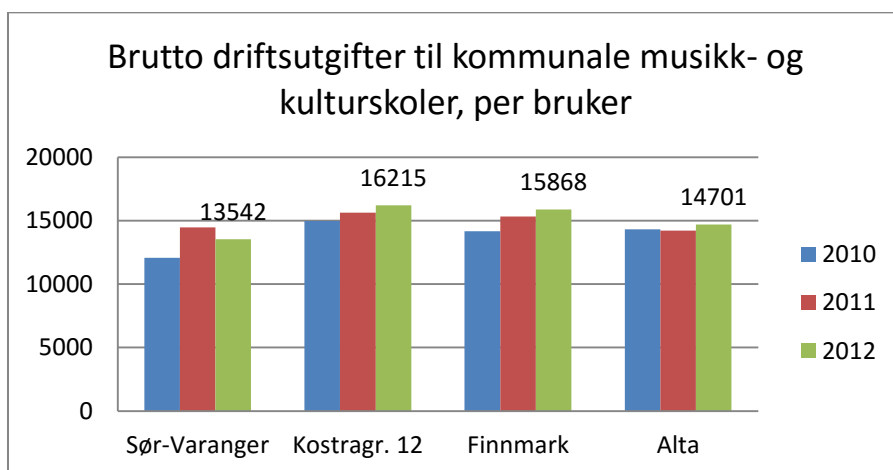

7.6 Kulturskoletilbudet

I 2012 var det ca 400 elever ved kulturskolen som mottok undervisning innenfor dans, teater, sang og musikk. Ca. 270 elever mottok undervisning fra kulturskolens eget personale mens resterende 130 mottok undervisning fra eksterne aktører.

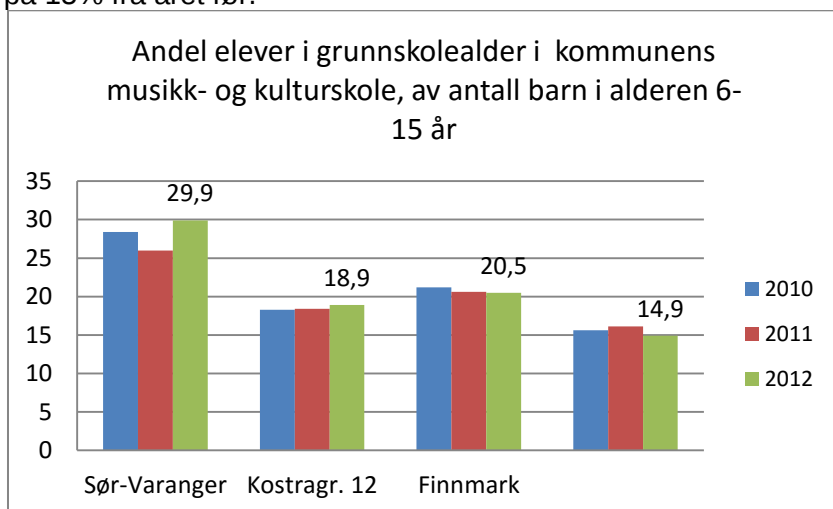

Sør-Varanger kommune har tradisjonelt bevilget over gjennomsnittet sett i forhold til sammenligningskommunene til musikk- og kulturskole. For 2012 økte bevilgningen med 4% per innbygger i målgruppen.

Ser vi på driftsutgifter per bruker i kulturskolen endrer bildet seg og vi ser at vi bruker mindre enn sammenligningskommunene.

Hele 29,9% av barn i alderen 6-15 år benytter seg av kulturskoletilbudet. Dette er en økning på 15% fra året før.

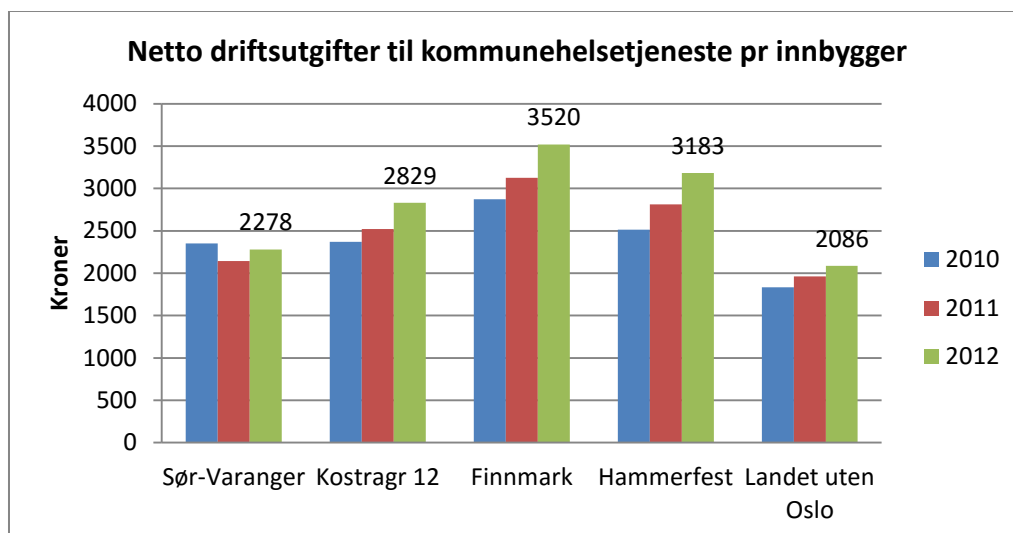

8 Kommunehelse

Innenfor kommunehelsetjenesteområdet velger en å sammenligne med Hammerfest da de er vurdert til å ha en mer lik struktur innefor helsetjenester med hensyn på sykehusstrukturen i Finnmark.

Kommunehelsetjeneste omfatter helsestasjons- og skolehelsetjeneste, legetjenester, fysioterapitjenester, ergoterapitjenester, formidling av hjelpemiddel.

Sør-Varanger kommune bruker forholdsvis lite til kommunehelsetjeneste pr innbygger sammenlignet med de øvrige, kun landet uten Oslo har lavere netto driftsutgifter.

8.1 Grunnlagsinformasjon

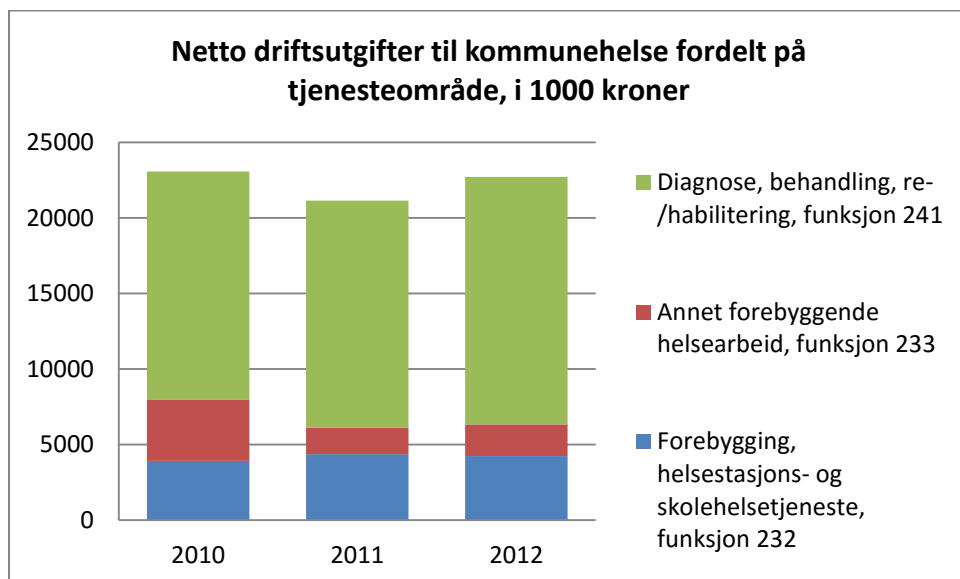
Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Antall fødte i løpet av året	112	95	109
Antall innbyggere 0-20 år	2 621	2 588	2 545
Antall gravide som har fullført fødselsforberedende kurs	38	24	0
Antall nyinnskrevne gravide som har møtt til svangerskapskontroll	104	101	102
Antall førstegangshjemmebesøk til nyfødt	94	71	99
Antall spedbarn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke	94	97	110
Antall barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	94	140	70
Antall barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	58	120	108
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Timer per uke per helsestasjon	2	2	3
Årsverk av ergoterapeuter totalt (khelse+plo)	5	6,03	7,03
Årsverk av psykiatriske sykepleiere totalt (khelse+plo)	3,8	4,5	4,95
Antall fastlegeavtaler	9	9	9
Sykehjemsbeboere	95	96	89
Timer pr. uke av leger i institusjon.	35,5	41,5	35,5
Timer pr. uke av fysioterapeuter i institusjon.	53	43	38

Antall fødte i Sør-Varanger øker fra 2011, men antall innbyggere i alderen 0-20 år går allikevel ned. Dette indikerer en nedgang i målgruppen til helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Det er kanskje naturlig at det fremkommer en nedgang også i antall barn som har gjennomført helsekontroller i alderen 2-4 år.

Kommunen har 10 fastlegehjemler, men bare 9 av hjemlene er besatt og tatt hensyn til i innrapporteringen.

8.2 Prioritering

Den største utgiftsposten i kommunehelsetjenesten er knyttet til diagnostisering, behandling, rehabilitering og habilitering, som blant annet inkluderer basistilskudd til fastlegene, kommunal legevakt, fysioterapitjenester og ergoterapitjenester. I 2012 var netto utgiftene til disse formålene nesten 16,4 mill kroner i Sør-Varanger kommune. Dette er en økning på i overkant av 1,3 mill kroner fra 2011.

Når det gjelder nettoutgifter til forebygging i form av helsestasjons- og skolehelsetjeneste er disse om lag 1,2 mill kroner lavere i 2012 enn året før. Dette inkluderer helsestasjon for barn og ungdom, skolehelsetjeneste på grunn- og videregående skole, jordmortjeneste, svangerskapskontroll og barselomsorg.

Netto utgifter til annet forebyggende helsearbeid ble halvert fra 2010 til 2011, men øker igjen noe i 2012.

Prioritering - sammenligning	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter	3,9 %	4,9 %	5,7 %	4,9 %	4,3 %
Netto driftsutgifter kommunehelsetjenesten pr. innbygger	2 278	2 829	3 520	3 183	2 086
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	6 445	7 234	6 462	7 173	6 675
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	1 666	1 864	1 670	2 151	1 834
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	210	257	274	161	139
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	1 642	2 063	2 805	2 464	1 460

Sør-Varanger kommune bruker en lavere andel frie inntekter til kommunehelsetjeneste enn dem vi sammenligner oss med. Nettodriftsutgifter til kommunehelse pr innbygger er lavere i kommunen enn de øvrige, både når det gjelder forebyggende helsearbeid og nettodriftsutgifter til lege-, fysioterapi-, og ergoterapitjeneste.

8.3 Dekningsgrader

Dekningsgrader	2010	2011	2012
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	11,9 %	11,6 %	11,0 %
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,2 %	10,1 %	10,0 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år	51,6	54,1	68,4
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte	89,3	105,3	91,7
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	84,0 %	75,0 %	91,0 %
Åpningstid helsestasjon for ungdom pr 1000 innbyggere 13-20 år	1,8	1,8	2,7
Gjennomsnittlig listelengde, fastleger korr for kommunale timer	1390	1509	1488
Åpne fastlegelister	0	0	0
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,37	0,43	0,4
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,56	0,45	0,43

Dekningsgrader vil endre seg over tid med antall innbyggere, antall fødte, antall beboere på sykehjem osv., i tillegg til endring i innsats. For eksempel er årsverk av jordmødre pr 10 000 fødsler gått ned med 13,6 fra 2011 til 2012, dette som en følge av 14 flere fødsler i 2012.

Kommunen har 10 fastlegehjemler. En av hjemlene fremkommer ikke i Kostratallene, da en sliter med rekruttering og hjemmelen fortsatt er ubesatt.

Årsverk pr 10 000 innbyggere	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Lege, kommunehelsetjenesten	11	11,2	15,9	16,9	10
Fysioterapeut, kommunehelsetjenesten	10	9,8	9,8	10,4	8,8

Med 11 legeårsverk pr 10 000 innbyggere har Sør-Varanger en legedekning omtrent som Kostragruppe 12, men lavere enn Hammerfest og snittet for Finnmark. Når det gjelder fysioterapi er dekningen omtrent lik blant alle vi sammenligner oss med.

	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Gjennomsnittlig listelengde, korrigert for kommunale timer	1488	1293	863	904	1283
Åpne fastlegelister	0	29	50	10	1506
Andel kvinnelige leger	50 %	36 %	43 %	46 %	38 %

Fastlegekapasiteten i Sør-Varanger er presset. Kommunen har høyere listelengde enn samtlige av sammenligningsgruppene og er den eneste av dem vi sammenligner oss med som ikke har noen åpne fastlegelister.

Årsverk	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Årsverk av helsesøstre pr 10 000 innbyggere 0-5 år	68,4	74	76,2	119,9	59,3
Årsverk av jordmødre pr 10 000 fødte	91,7	73,3	72,3	0	50,1

Sammenlignet med alle, unntatt landsgjennomsnittet ligger Sør-Varanger kommune lavt når det gjelder årsverk helsesøster pr 10 000 innbyggere i alderen 0-5 år, mens kommunen har flere årsverk jordmor pr 10 000 innbyggere enn sammenligningskommunene.

8.4 Kvalitet

Kvalitet	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	91 %	79 %	70 %	80 %	81 %
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Sum timer pr uke	3	:	:	4	:
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom per 1000 innbyggere 13-20 år	2,7	:	:	4	:
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,4	0,43	0,4	0,3	0,43
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,43	0,35	0,28	0,24	0,33

Sør-Varanger kommune ga i 2012 hjemmebesøk til 91 % av alle nyfødte innen to uker etter hjemkomst, og ga med dette hjemmebesøk til en høyere andel enn dem vi sammenligner oss med.

Målt i åpningstid gir Sør-Varanger et noe dårligere tilbud i helsestasjon for unge enn Hammerfest. Det foreligger ikke sammenligningstall fra de øvrige på dette området.

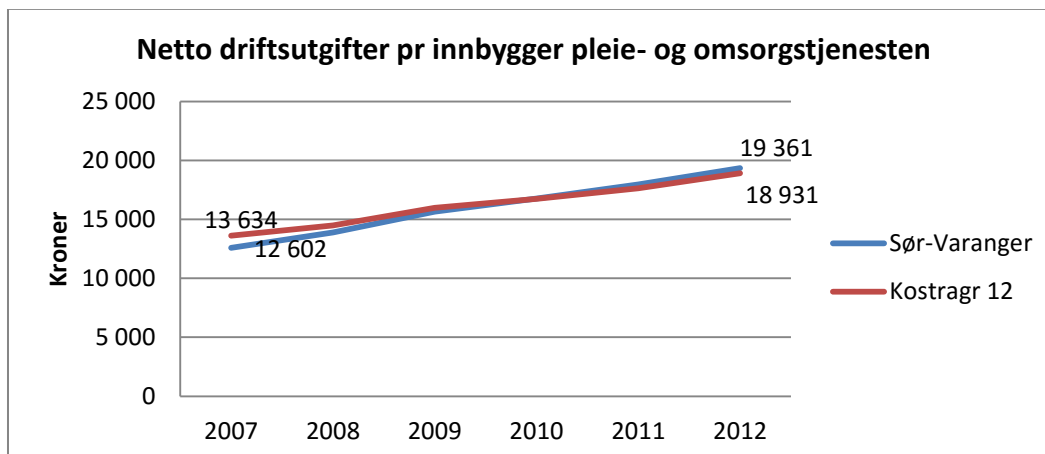
Kommunen yter et forholdsvis godt tilbud til beboerne på sykehjem, målt i legetimer og fysioterapitimer i snitt pr beboer pr uke.

9 Pleie og omsorg

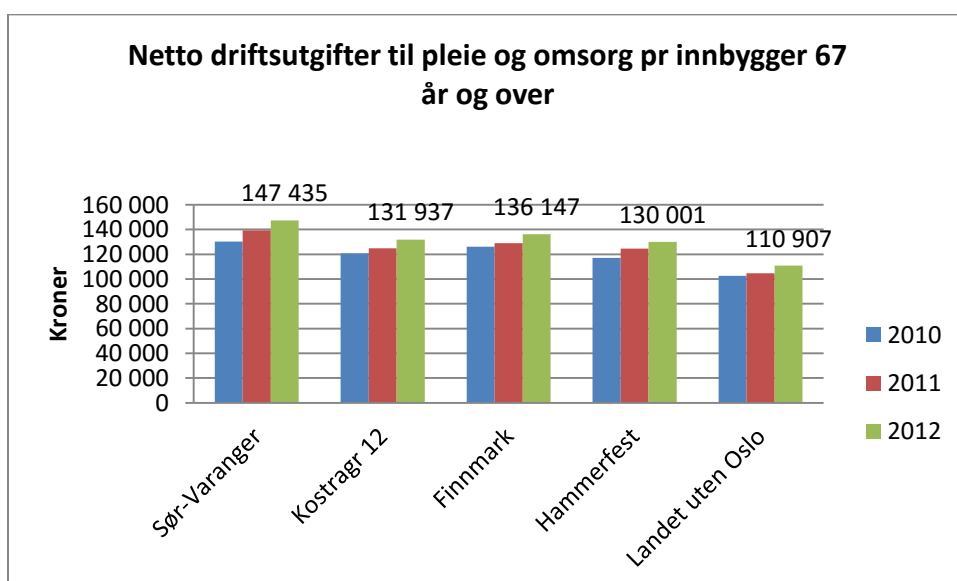
Pleie og omsorg omfatter funksjon aktiviserings- og servicetjenester ovenfor eldre og funksjonshemmede (funksjon234), bistand, pleie og omsorg til hjemmeboende (funksjon 254) og bistand, pleie og omsorg i institusjoner for eldre og funksjonshemmede.

Innenfor dette området sammenligner vi oss med Hammerfest siden Hammerfest og Sør-Varanger har forholdsvis like forutsetninger innenfor pleie og omsorg på grunn av sykehusstrukturen i Finnmark.

Netto driftsutgifter pr innbygger i Sør-Varanger kommune til pleie og omsorgstjenester var i 2012 kr 19 361, dette er en økning på 7,78 % fra året før da netto driftsutgifter pr innbygger var kr 17 964. Til sammenligning har netto driftsutgiftene pr innbygger i kostragruppe 12 økt med 7,26 % fra 2011 til 2012.

Kommunen har siden 2007 hatt en raskere vekst i nettodriftsutgifter pr innbygger enn sammenligningsgruppen. Økningen i kommunen utgjør 53,6 % fra 2007 til 2012, mens kostragruppe 12 øker med 38,9 %.

Også pr innbygger i målgruppen 67 år og over, viser kostra tallene at Sør-Varanger kommune har høyere netto driftsutgifter enn alle vi sammenligner oss med.

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Antall innbyggere 0-66 år	8 560	8 588	8 659
Antall 67-79 år	847	862	887
Antall 80 år og over	419	410	422
Mottakere av pleie- og omsorgstjenester	596	-	573
Hjemmetjenester			
Mottakere av hjemmetjenester 0-66 år	249	-	217
Mottakere av hjemmetjenester 67-79 år	87	85	89
Mottakere av hjemmetjenester 80 år og over	157	158	174
Mottakere av hjemmetjenester i alt	493	-	480
Mottakere av støttekontakt	85	82	66
Pleietrengende med pårørende som mottok omsorgslønn pr. 31.12	22	19	20
Hjemmeboere med høy timeinnsats	16	13	32
Mottakere av matombringning	82	78	88
Mottakere av trygghetsalarm	165	162	174
Institusjon			
Kommunale sykehjemsplasser	99	97	89
Sykehjemsbeboere	95	96	89
Plasser i avlastningsinst. lokalisert i kommunen	4	4	4
Mottakere av avlastning	21	16	26
Institusjonsbeboere på tidsbegrenset opphold	14	16	10
Institusjonsbeboere på langtidsopphold	83	81	80
Plasser i skjermet enhet for personer med demens	17	17	17
Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon	5	4	4
Plasser avsatt til tidsbegrenset opphold i institusjon	19	17	17
Rom i institusjon	99	97	89
Rom for en beboer i institusjoner	99	97	89
Brukertilpasset enerom med bad/wc	50	70	48
Omfattende bistandsbehov			
Hjemmetjenestemottakere, i alt	43	46	70
Hjemmetjenestemottakere, 0-66 år	18	16	30
Hjemmetjenestemottakere, 67-79 år	9	10	14
Hjemmetjenestemottakere, 80 år og over	16	20	26
Antall institusjonsbeboere som har omfattende bistandsbehov	62	73	73

Antall innbyggere i kommunen øker, og det er den eldre befolkningen som har størst prosentvis økning fra 2011 til 2012.

Ved en nærmere gjennomgang av antall mottakere av hjemmebaserte tjenester viser det seg at det er feil innrapportert antall mottakere av hjemmebaserte tjenester 0-66 år i 2011. Det blir derfor mer riktig å sammenligne utviklingen både innenfor hjemmebaserte tjenester og pleie- og omsorgstjenestene samlet med 2010.

Både når gjelder mottakere av hjemmetjenester og pleie- og omsorgstjenester fremkommer det en liten nedgang fra 2010 til 2012. Men antall mottakere med omfattende bistandsbehov øker. Av 480 mottakere av hjemmetjenester hadde 70 omfattende bistandsbehov, dette er en økning på 63 % fra 2010. Omfattende bistandsbehov innebærer at mottakerne skårer mer

enn 4,5 i IPLOS. Det er 5 skåringer i IPLOS, hvor 1 defineres som lite/avgrenset behov mens 5 er mottakere med behov for full bistand/assistanse i alle aktiviteter. Også antall mottakere med høy timesats øker og i 2012 hadde 32 personer bistandsbehov som krever mer enn 35,5 timer pr uke. Dette er

Innenfor institusjon fremkommer en nedgang i antall sykehjemsbeboere. Dette som en konsekvens av nedleggelse av 8 langtidsplasser på Wesselborgen i 2012.

9.1 Prioritering

Prioritering - utvikling	2010	2011	2012
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	34,4 %	33,0 %	33,5 %
Fordeling andel pleie og omsorg			
Institusjoner	49,0 %	44,7 %	48,9 %
Tjenester til hjemmeboende	48,0 %	51,7 %	47,3 %
Aktivering, støttetjenester	3,1 %	3,6 %	3,8 %

Pleie og omsorg utgjør den største andelen av den kommunale tjeneste produksjon. Det fremkommer en liten økning i andelen av kommunens netto driftsutgifter som knyttes til pleie og omsorg.

Kommunen brukte omtrent like stor andel av de frie inntektene til hjemmebaserte tjenester og til tjenester i institusjon i 2012. Andelen til hjemmetjenester er gått noe ned fra 2011 til 2012, mens andel til institusjoner øker.

Prioritering - sammenligning	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	33,5 %	32,5 %	29,0 %	23,3 %	31,6 %
Fordeling andel pleie og omsorg					
Institusjoner	48,9 %	46,0 %	49,1 %	54,8 %	45,4 %
Tjenester til hjemmeboende	47,3 %	49,7 %	47,3 %	38,0 %	49,4 %
Aktivering, støttetjenester	3,8 %	4,3 %	3,5 %	7,1 %	5,2 %

Kostratallene viser at Sør-Varanger kommune prioriterer pleie og omsorg høyest av alle dem vi sammenligner oss med.

9.2 Pleie og omsorgstjenestene samlet

Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr innbygger	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Pr innbygger 80 år og over	457 327	394 168	467 484	429 584	339 221
Pr innbygger 67 år og over	147 435	131 937	136 147	130 001	110 907

Sør-Varanger har høyest netto driftsutgifter til pleie og omsorg pr innbygger i målgruppen 67 år og over av dem vi sammenligner oss med. Pr innbygger i målgruppen 80 år og over er det bare Finnmark som bruker mer til pleie og omsorg enn Sør-Varanger.

	Sør-Varanger	Kostra gr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Brutto driftsutgifter pr. mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	363 290	384 277	365 250	376 964	359 230
Brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester	202 725	231 309	213 655	195 797	214 933
Brutto driftsutgifter pr. kommunal plass i institusjon	1 111 032	1 048 307	1 084 638	1 035 384	953 670

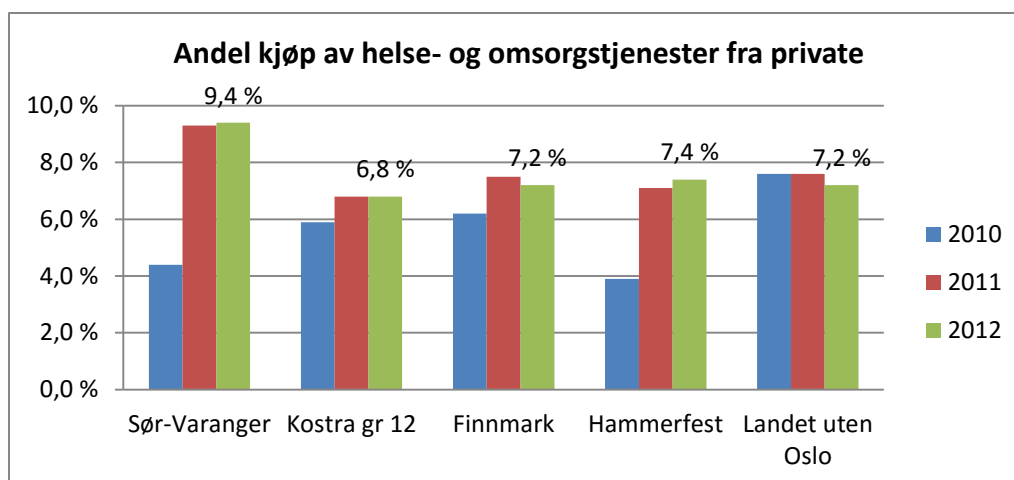
Selv om kommunen har høye netto driftsutgifter pr innbygger fordelt på den eldre delen av befolkningen, bruker Sør-Varanger nest minst av dem vi sammenligner oss med pr mottaker av alle pleie og omsorgstjenester. Kun landet ligger lavere hva angår brutto driftsutgifter pr mottaker av pleie og omsorgstjenester.

Også innenfor hjemmebaserte tjenester har Sør-Varanger kommune forholdsvis lave driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester. Men kommunen skiller seg ut med de høyeste driftsutgiftene pr kommunal plass i institusjon. Nedleggelse av 8 institusjonsplasser i løpet av 2012, med økonomisk effekt først på slutten av året påvirker dette.

Personell	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning	74 %	74 %	69 %	62 %	74 %
Andel legemeldt sykefravær av totalt antall kommunale årsverk i brukerrettet tjeneste	8,3 %	8,3 %	8,4 %	9,3 %	8,9 %

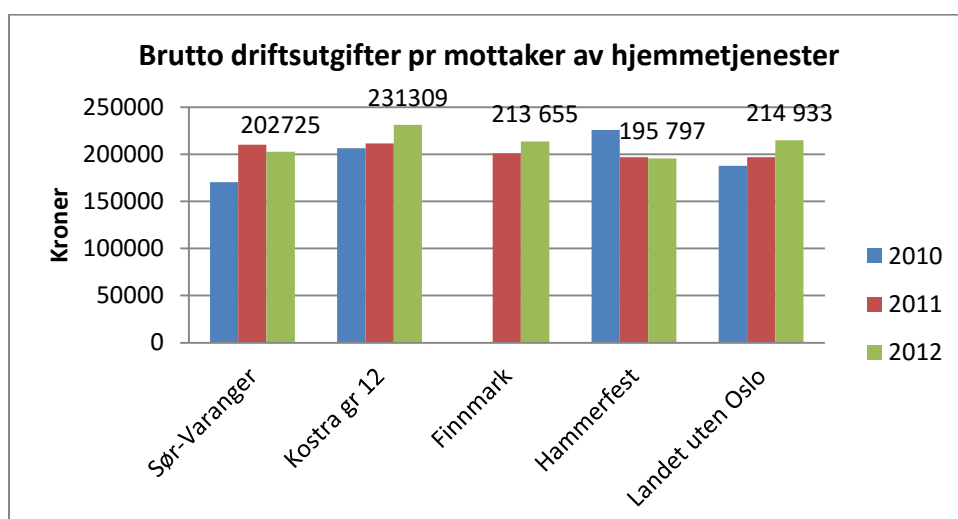
74 % av kommunes årsverk knyttet til brukerrettede tjenester innenfor pleie og omsorg er fagutdannet. Andelen har økt fra 71 % i 2011 og Sør-Varanger ligger med dette på topp av dem vi sammenligner oss med hva angår fagutdannede innenfor brukerrettede pleie og omsorgstjenester.

Når det gjelder legemeldt sykefravær har kommunen en positiv nedgang fra 10,3 % i 2011 til 8,3 % i 2012. Sør-Varanger har lavest legemeldt sykefravær av sammenligningskommunene.

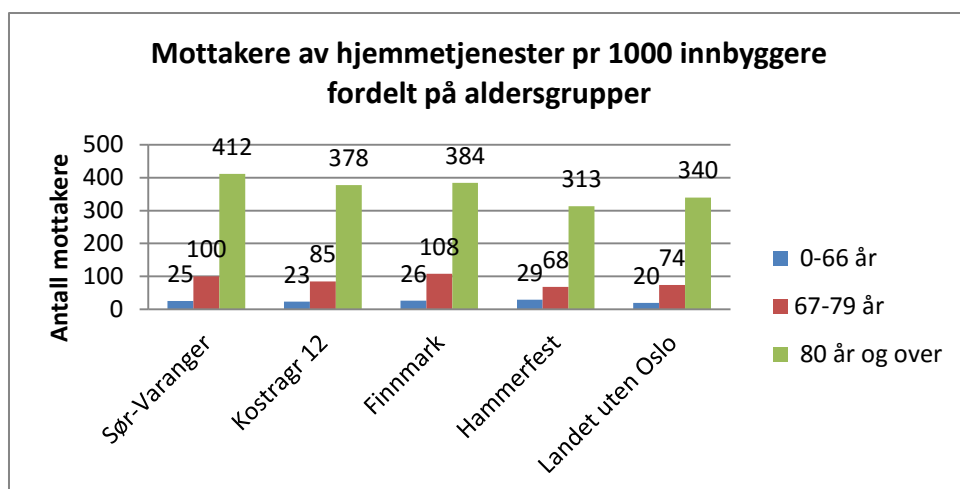
Sør-Varanger kommune kjøper stadig mer helse- og omsorgstjenester fra private. Av kommunens brutto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester i 2012 brukte kommunen 9,4 % til kjøp av tjenester fra private.

9.3 Kjernetjenester til hjemmeboende

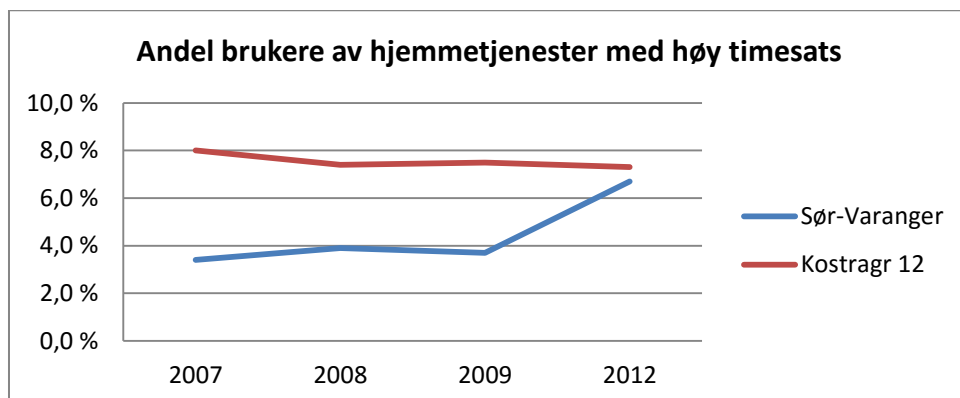
Nedgangen som fremkommer i brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester i kommunen er ikke reell. Feil innrapportering av antall mottakere i 2011 gir høyere brutto driftsutgifter pr mottaker i 2011 enn hva som er riktig.

Bruttodriftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester øker i Sør-Varanger kommune fra 2010 til 2012. Kommunen hadde i 2012 nest laveste utgifter av alle dem vi sammenligner oss med, kun Hammerfest brukte mindre pr mottaker.

Kommunen har mange mottakere av hjemmetjenester sammenlignet med de øvrige, særlig i blant de over 67 år. Av 1000 innbygger i alderen 80 år og eldre i Sør-Varanger mottok 412 hjemmetjenester fra kommunen i 2012, det er nesten 10 % flere enn i Hammerfest.

Tjeneste mottakere	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Andel hjemmeboende med høy timesats	6,7 %	7,3 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	13,8 %	17,5 %	13,8 %	..	19,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over	15,2 %	12,1 %	11,2 %	..	12,1 %

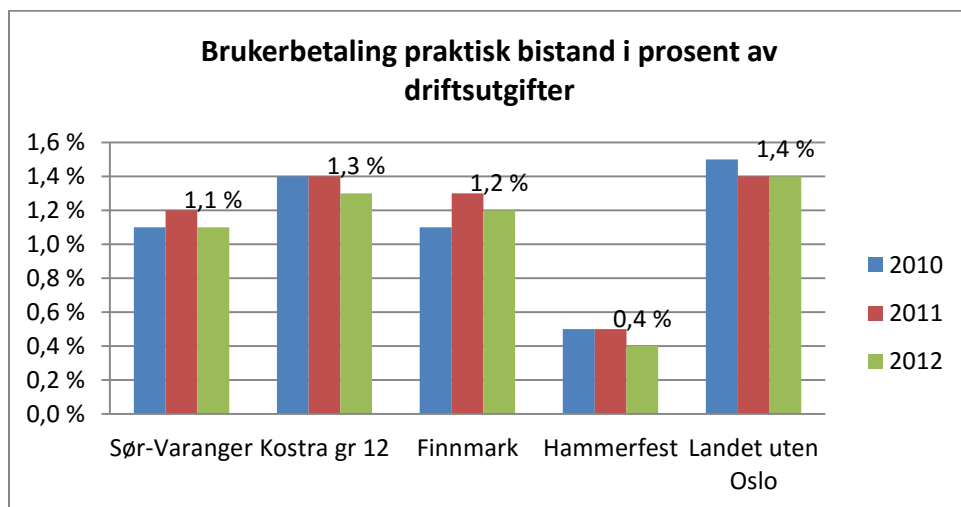

Sør-Varanger kommune skiller seg ikke spesielt ut i forhold til andel hjemmeboende tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov eller høy timesats, totalt sett. Av 480 mottakere av hjemmetjenester var det 32 personer, eller 6,7 % som hadde høy timesats. Høy timesats er tjenester mer enn 35,5 timer i uka. 35,5 timer i uka tilsvarer en 100 % stilling i turnusarbeid. Kostrata tallene viser at Sør-Varanger de siste årene har hatt en stor økning i andelen hjemmeboende som mottar mer enn 35,5 timer i uka med direkte brukerrettede tjenester som praktisk bistand, hjemmesykepleie, avlastning utenfor institusjon, mottakere av omsorgslønn og brukerstyrt personlig assistanse.

Sør-Varanger kommune har 70 mottakere av hjemmetjenester med omfattende bistandsbehov, dette er 27 flere enn i 2010. Dette er mottakere som skårer mer enn 4,5 i

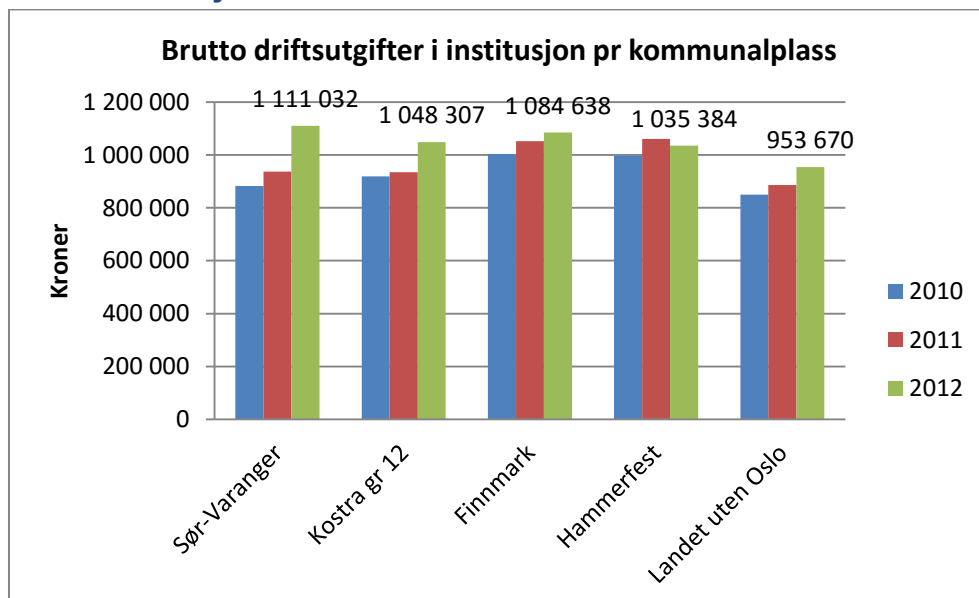

IPLOS. Det er 5 skåringer i IPLOS hvor 1 tilsvarer laveste behov og ingen problemstillinger/ utfordringer og mottakeren har ikke behov for bistand. Mens en skåre på 5 tilsier at mottakeren behov for full bistand/assistanse i alle aktiviteter.

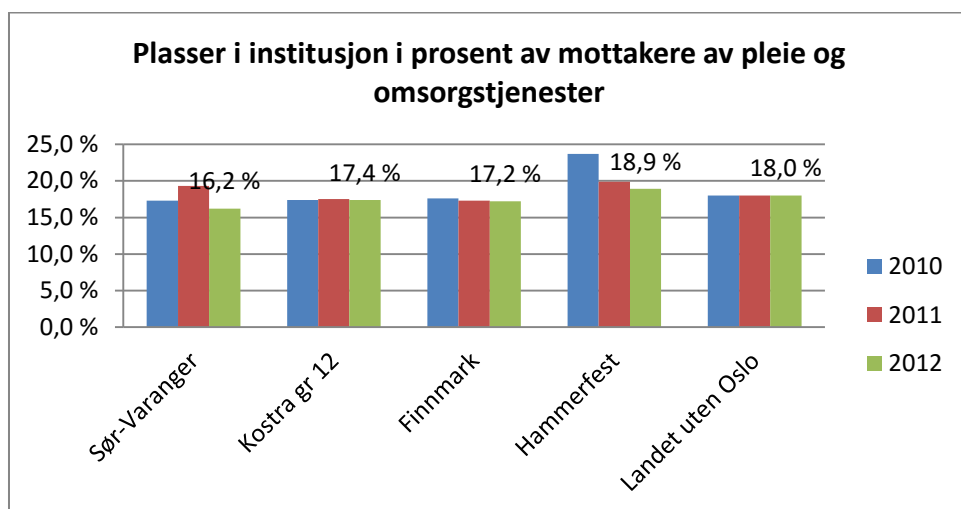
Når det gjelder brukerbetaling for praktisk bistand har Sør-Varanger kommune inntektsført kr 1,10 for hver hundrelapp som ble brukt til formålet i 2012. Dette er en liten nedgang fra 2011, men samme utvikling som fremkommer i sammenligningskommunen, med unntak av landet utenom Oslo.

9.4 Institusjonsdrift

Beregningen omfatter plasser i institusjon ved utgangen av rapporteringsåret.

I løpet av 2012 er det lagt ned 8 langtidsplasser ved Wesselborgen. En oppnådde økonomisk effekt av redusert tjenestetilbud først på slutten av året, slik at en i løpet av året har hatt utgifter til flere plasser enn ved antall plasser på rapporteringstidspunktet. Brutto driftsutgifter fordelt pr institusjonsplass pr 31.12 øker derfor forholdsvis mye i Sør-Varanger fra 2011 til 2012, og Sør-Varanger kommune fremkommer med de høyeste utgiftene til tjenester i institusjon pr kommunal plass i 2012.

Sør-Varanger har et forholdsvis lavt antall plasser i institusjon, sett i forhold til mottakere av pleie- og omsorgstjenester.

	Sør-Varanger	Kostra gr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Beboere i institusjon					
Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	5,3 %	6,2 %	7,1 %	6,6 %	5,6 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	16,6 %	14,7 %	17,3 %	18,4 %	13,8 %
Andel beboere 80 år og over i institusjoner	77,8 %	74,2 %	64,5 %	64,7 %	71,6 %

Siden Sør-Varanger har en lav andel institusjonsplasser er det naturlig at en lavere andel av befolkningen har omsorgstilbud i institusjon enn sammenligningskommunene. Ved utgangen av 2012 var 77,8 % av beboerne i institusjon 80 år eller mer.

	Sør-Varanger	Kostra gr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Institusjonsplasser					
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	19,1 %	16,0 %	16,4 %	6,4 %	16,5 %
Andel plasser i skjermet enhet for personer med demens	19,1 %	19,6 %	16,4 %	16,0 %	23,3 %
Andel plasser avsatt til rehabilitering/habilitering	4,5 %	6,0 %	5,4 %	2,1 %	5,7 %
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	91,9 %	83,4 %	95,7 %	93,8 %

Sør-Varanger har avsatt 19,1 % av sykehjemsplassene til tidsbegrenset opphold og har med dette den høyeste andel korttidsplasser av dem vi sammenligner oss med. Av kommunens 17 korttidsplasser er 4 avsatt til rehabilitering. 19,1 % av institusjonsplassene er i skjermet enhet for aldersdemente.

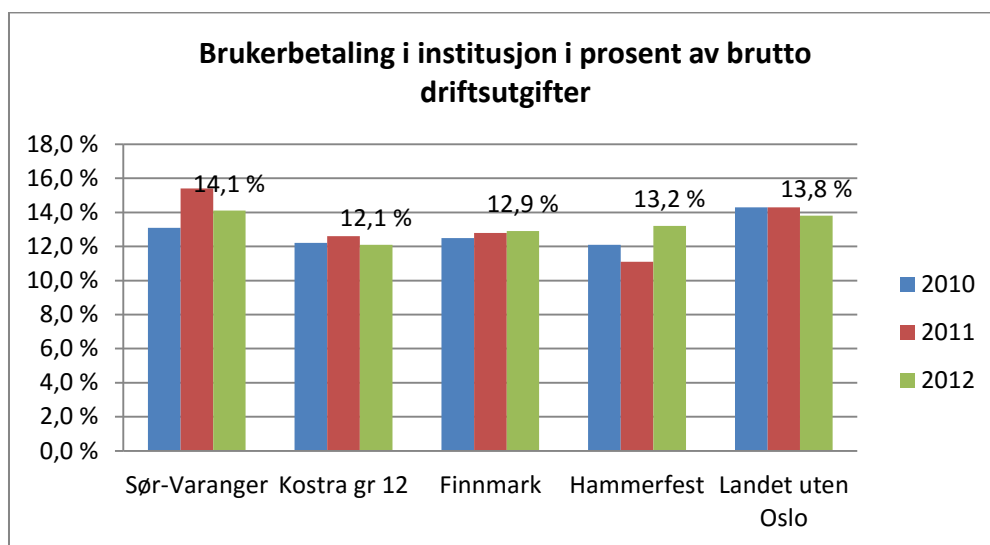
Alle institusjonsplasser i Sør-Varanger kommune er enerom.

Lege og fysioterapeut	Sør-Varanger	Kostra gr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,40	0,43	0,40	0,30	0,43
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,43	0,35	0,28	0,24	0,33

Tabellen viser gjennomsnittlig antall legetimer og fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem. 0,40 legetimer tilsvarer 24 minutter pr. beboer.

Legedekningen ved sykehjemmene i Sør-Varanger er omtrent lik de vi sammenligner oss med, men noe høyere enn Hammerfest. Dekning av fysioterapitimer er god sammenlignet med de øvrige.

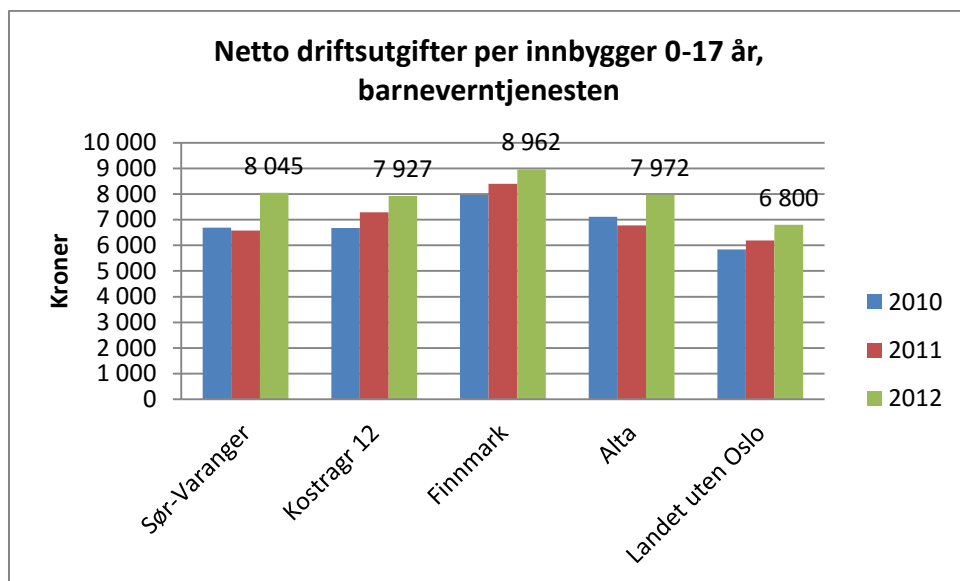
Når det gjelder brukerbetalinger i institusjon fremkommer det en nedgang i Sør-Varanger kommune sett i forhold til kommunens brutto driftsutgifter til formålet. Men kommunen mottar fortsatt en større andel brukerbetalinger i institusjon enn dem vi sammenligner oss med.

10 Barnevern

I 2012 mottok 53 200 barn og unge i alderen 0-22 år tiltak fra barnevernet på landsbasis, dette er en svak vekst på 2 prosent fra 2011, og den laveste veksten siste 10 år. Veksten i delen barn og unge under omsorg var hele 6 prosent, som er mer enn 500 flere barn enn året før. Dette er den kraftigste oppgangen på 5 år.

Statlig satsning på kommunalt barnevern ble videreført fra 2011 til 2012. Sør-Varanger kommune mottok tilskudd til 1,5 fagstillinger i 2012.

Kostratallene viser en forholdsvis stor økning i kommunens nettoutgifter til barnevern pr innbygger i målgruppen 0-17 år fra 2011 til 2012.

Med unntak av gjennomsnittet i Finnmark, har Sør-Varanger kommune høyest netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen, 0-17 år, til barnevern i 2012.

Dekningsgrad	Sør-Varanger	Alta	Landet uten Oslo
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	4,8 %	5,3 %	3,9 %
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	4,8 %	6,3 %	4,8 %

Sammenlignet med Alta undersøkte barnevernet i Sør-Varanger i 2012 en lavere andel barn i målgruppen 0-17 år og kommunen har en lavere andel barn i målgruppen med barnevernstiltak enn Alta. Det foreligger ikke fullstendige sammenligningstall på dekningsgrad fra Kostragruppe 12 og Finnmark for 2012.

10.1 Grunnlagsinformasjon

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Antall barn 0-17 år	2203	2153	2126
Barn med undersøkelse eller tiltak	189	186	160
Undersøkelser i alt	145	135	103
Undersøkelser avsluttet	114	119	90
Undersøkelser som førte til tiltak	34	49	37
Undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	24	59	39
Barn med tiltak i løpet av året	99	111	101
Barn med bare hjelpetiltak i løpet av året	79	84	70
Barn med omsorgstiltak i løpet av året	20	27	31
Barn med tiltak i opprinnelig familie (funksjon 251)	70	76	64
Barn med tiltak utenfor opprinnelig familie (funksjon 252)	29	35	37
Barn med tiltak per 31.12	71	69	70
Barn med hjelpetiltak per 31.12	54	49	41
Barn med omsorgstiltak per 31.12	17	20	29
Barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	47	52	45
Sum stillinger i alt	6,5	8	8,5
Stillinger med fagutdanning	6	7	7,5

I 2012 mottok 101 barn i alderen 0-17 år i Sør-Varanger kommune tiltak fra barnevernet. Dette er en nedgang på 9 % fra året før. Nedgangen knyttes i all hovedsak til tiltak til barn i opprinnelig familie. Antall barn med tiltak utenfor opprinnelig familie øker. Samtidig har Sør-Varanger kommune har en jevn nedgang i antall barn målgruppen, i alderen 0-17 år de siste årene.

10.2 Prioritering

Prioritering - utvikling	2010	2011	2012
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år	6 695	6 572	8 045
Netto driftsutgifter per barn i barnevernet	78 037	76 070	106 900
Netto driftsutgifter per barn med tiltak	..	127 468	169 347
Fordeling av nettodriftsutgifter i barnevernet			
Andel til saksbehandling	25,3 %	29,0 %	28,3 %
Andel til barn som bor i sin opprinnelige familie	13,1 %	17,8 %	9,5 %
Andel til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie	61,7 %	53,3 %	62,2 %

Netto driftsutgifter per innbygger i målgruppen og per barn i barnevernet er økt betydelig fra 2011 til 2012. Sør-Varanger kommune har en økning i andel av nettodriftsutgiftene som benyttes til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie, mens andelen går ned når det gjelder barn som bor i sin opprinnelige familie.

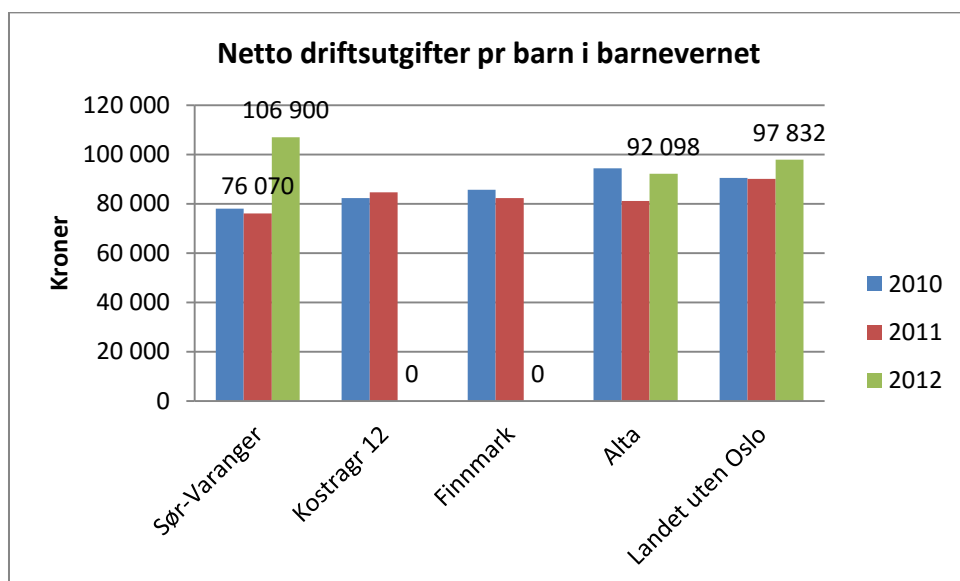
Prioritering	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år	8 045	7 927	8 962	7 972	6 800
Netto driftsutgifter per barn i barnevernet	106 900	:	:	92 098	97 832
Netto driftsutgifter per barn med tiltak	169 347	:	:	125 743	140 516
Fordeling av nettodriftsutgifter i barnevernet					
Andel til saksbehandling	28,3 %	29,5 %	33,1 %	29,9 %	34,9 %
Andel til barn som bor i sin opprinnelige familie	9,5 %	11,3 %	11,7 %	15,5 %	13,7 %
Andel til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie	62,2 %	59,2 %	55,2 %	54,5 %	51,4 %
Brutto utgifter					
Brutto driftsutgifter per barn i opprinnelig familie	25 344	..	..	31 025	31 106
Brutto driftsutgifter per barn utenfor opprinnelig familie	300 243	..	..	187 058	320 450

Det foreligger ikke fullstendige kosta tall fra kostragr 12 og gjennomsnittet i Finnmark.

Kostratallene viser at Sør-Varanger kommune har høyere netto driftsutgifter pr barn i målgruppen (0-17 år) enn alle vi sammenligner oss med, med unntak av gjennomsnittet i Finnmark. Kommunen ligger høyt hva angår netto driftsutgifter per barn i barnevernet eller per barn med tiltak.

Den største andelen av utgiftene våre er knyttet til tiltak utenom opprinnelig familie. Og brutto driftsutgiftene viser at kommunen bruker nesten 38 % mer per barn utenfor opprinnelig familie enn Alta. Sør-Varanger kommune har de laveste brutto driftsutgiftene pr barn med tiltak i opprinnelig familie.

I de aller fleste tiltakene utenom opprinnelig familie blir barn plassert utenfor vår kommune etter tilbud fra Bufetat. Plasseringskostnadene i Sør-Varanger kommune blir derfor høye med tanke på økt ressursbruk i forbindelse med reiser. Det er forsøkt å rekruttere plasseringstiltak i egen kommune, men en har hittil ikke lyktes med det. Bufetat har slitt med rekruttering av beredskaps- og fosterhjem i Øst-Finnmark, men vil intensivere arbeidet med rekrutteringen i Øst utover høsten.

Netto driftsutgifter pr barn i barnevernet i Sør-Varanger kommune er økt med i overkant av 40 % fra 2011 til 2012. Det er naturlig at netto driftsutgifter pr barn i barnevernet øker når kommunen har en økning i andel til dem mest kostnadstunge tiltakene, samtidig som det er en nedgang i antall barn i barnevernet. Sør-Varanger kommune hadde i 2012 høyest netto driftsutgiftene pr barn i barnevernet av dem vi sammenligner oss med.

Produktivitet	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Andel undersøkelser som førte til tiltak	41,1 %	..	..	48,8 %	48,2 %
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	43,3 %	..	..	12,8 %	24,3 %
Andel barn med tiltak pr 31.12 med utarbeidet plan	64,0 %	..	..	99,0 %	80,0 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	18,8	..	..	28,3	18,1
Stillinger med fagutdanning pr 1000 barn 0-17 år	3,5	3,7	4,4	3,1	3,5

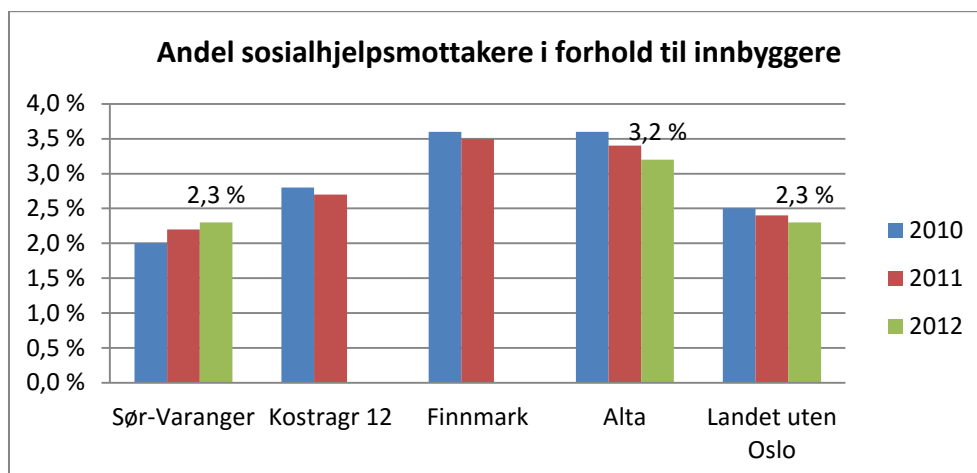
Av undersøkelsene som barnevernet utførte i 2012 har Sør-Varanger en lavere andel som fører til tiltak enn Alta og landsgjennomsnittet.

I overkant av 43 % av undersøkelsene i kommunen har en behandlingstid over 3 måneder, dette er en langt høyere andel med lang saksbehandlingstid enn de øvrige. I følge lov om barneverntjenester §6-9 skal en undersøkelse etter § 4-3 gjennomføres snarest og senest innen tre måneder. I særlige tilfell kan fristen være seks måneder. Sør-Varanger har også en lavere andel barn med tiltak med utarbeidet plan enn Alta og landet uten Oslo. Det foreligger ikke fullstendige kosta tall fra kostragr 12 og gjennomsnittet i Finnmark for 2012.

Når det gjelder årsverk ligger Sør-Varanger omtrent som gjennomsnittet i landet, men kommunen har færre barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk enn Alta.

11 Sosialtjenesten og sysselsetting

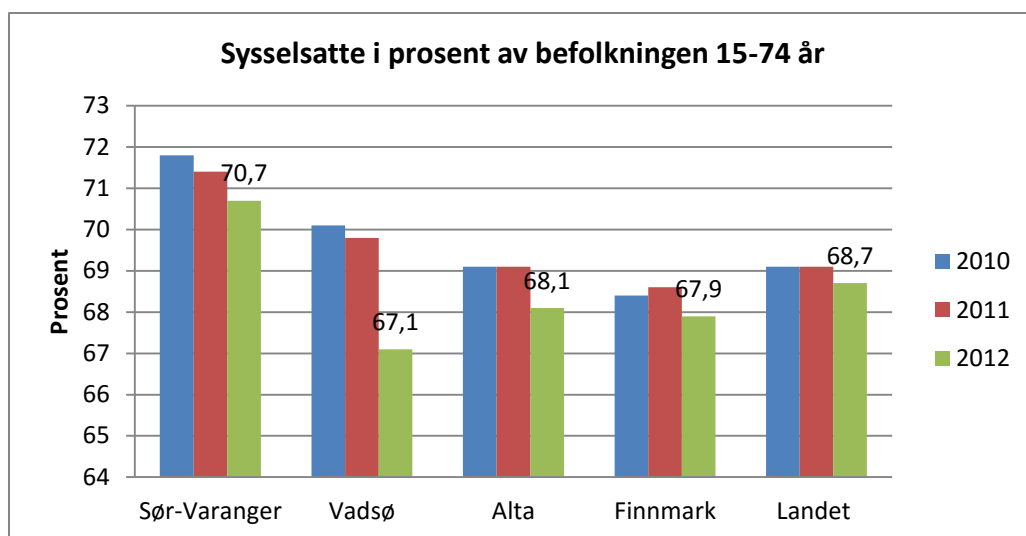

Andel sosialhjelpsmottakere har økt jevnt i Sør-Varanger kommune de siste tre årene. Kommunen følger dermed ikke den nasjonale trenden der andel sosialhjelps mottakere går ned. Sør-Varanger har imidlertid hatt en lavere andel sosialhjelpsmottakere enn dem vi har sammenlignet oss med og ligger nå likt med gjennomsnittet i landet. Kommunen har fortsatt en lavere andel mottakere av sosialhjelp enn Alta. Det foreligger ikke fullstendige sammenligningstall fra snittet i Finnmark og Kostra gruppe 12 for 2012.

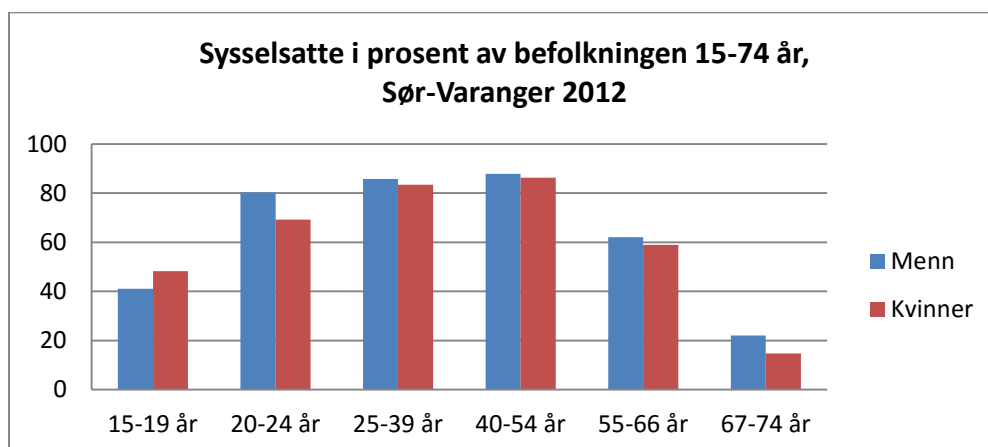
11.1 Arbeidsledighet og sysselsetting

	Juni 2011	Juni 2012	Juni 2013
Sør-Varanger	1,4 %	1,5 %	1,9 %
Vadsø	2,8 %	2,7 %	3,0 %
Alta	2,6 %	2,7 %	2,4 %
Finnmark	3,0 %	3,0 %	3,2 %
Hele landet	2,5 %	2,4 %	2,5 %

Arbeidsledigheten i Sør-Varanger har økt forholdsvis mye det siste året, men kommunen har fortsatt en lav arbeidsledighet sammenlignet med de øvrige. Pr utgangen av juni var det registrert 105 arbeidsledige personer i Sør-Varanger kommune, dette er 35 flere enn ved utgangen av juli i 2012.

Andel sysselsatte er redusert jevnt de siste tre årene, både på landsbasis og i Sør-Varanger. Ved utgangen av 2012 var 70,7 % av befolkningen i alderen 15-74 år i Sør-Varanger kommune sysselsatt, dette er noe høyere enn gjennomsnittet i Finnmark og gjennomsnittet for landet.

Diagrammet viser andel sysselsatte i Sør-Varanger kommune fordelt på aldersgrupper og kjønn. Med unntak av i den yngste aldersgruppen er det en større andel av kommunens menn som er sysselsatt, sett i forhold til andel kvinner som er sysselsatt.

11.2 Dekningsgrader

Dekningsgrader - utvikling	2010	2011	2012
Sosialhjelpsmottakere	192	213	231
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,0 %	2,2 %	2,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	3,2 %	3,5 %	3,7 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	2,9 %	3,1 %	3,4 %
Årsverk i sosialtjenesten	13	14,55	15
Årsverk i sosialtjenesten pr 1000 innbyggere	1,32	1,48	1,5

Antall personer i kommunen som har mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av rapporteringsåret har økt jevnt de siste tre årene i Sør-Varanger kommune. Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere øker innenfor alle aldersgrupper. Også antall årsverk øker i sosialtjenesten.

Dekningsgrader - sammenligning	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Sosialhjelpsmottakere	231	:	:	620	242
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,3 %	:	:	3,2 %	2,3 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	3,7 %	:	:	5,2 %	3,8 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	3,4 %	:	:	4,9 %	3,6 %
Årsverk i sosialtjenesten	15	8,83	4,23	13,5	10,29
Årsverk i sosialtjenesten pr 1000 innbyggere	1,5	1,01	1,09	0,69	0,99

11.3 Produktivitet

Produktivitet - utvikling	2010	2011	2012
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	82 740	82 770	85 156
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner, konsern	33 125	35 268	32 779
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	4 672 929	5 139 780	7 062 874
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	5 421	7 859	9 161
Gjennomsnittlig stønadslengde	4,4	3	3,3
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	4,8	2,9	3,3
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	4,4	3,2	3,4
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	53	35	43
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	27,6	16,4	18,6
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	35,4	31,5	35,5
Har kommunen i løpet av det siste året gjennomført en egen brukerundersøkelse for sosialtjenesten (1=ja, 0=nei)	Nei	Ja	Nei
Årsverk i sosialtjenesten inkludert stillinger til sysselsettingstiltak	13	14,55	15
Mottakere av kvalifiseringsstønad per 1000 innbyggere 20-66 år	3,1	2,4	1,8

Sør-Varanger kommune utbetaler stadig mer i sosialstønad. Gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned er økt med over 16 % fra 2011 til 2012, dette er imidlertid en lavere økning enn året før da økningen var i underkant av 45 %. Også stønadslengden og andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde øker, mens mottakere av kvalifiseringsstønad er synkende.

Produktivitet	Sør-Varanger	Alta	Landet uten Oslo
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	7 062 874	20 008 456	8 384 754
Stønadssum pr mottaker	30 575	32 272	34 648
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	35,5 %	36,3 %	43,9 %
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	18,6 %	27,3 %	32,9 %
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	32 779	16 885	31 746

Sammenlignet med Alta og gjennomsnittet i landet har Sør-Varanger lavere stønadssum pr mottaker, lavere andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde og en lavere andel som mottok stønad i 6 måneder eller mer.

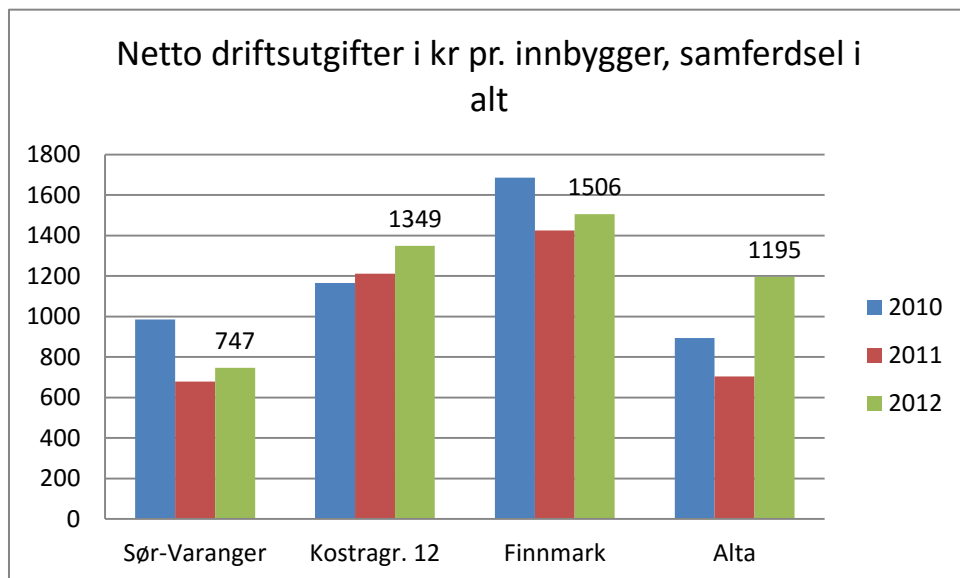
Målt i lønnsutgifter pr sosialhjelpsmottaker bruker Sør-Varanger mer enn Alta og landsgjennomsnittet.

Det foreligger ikke fullstendige sammenligningsdata fra Kostragruppe 12 og Finnmark på området.

12 Tekniske tjenester

12.1 Samferdsel

	2012
Europa- og riksveier, lengde i kilometer	101
Fylkesvei, lengde i kilometer	184
Kommunal vei og gate. Antall kilometer	171
Private veier i km	322
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar per 10000 innbygger.	5
Kommunal vei og gate med fast dekke. Antall kilometer	85
Antall lyspunkter langs kommunale veier og gater	2 090

Sør-Varanger kommune har relativt mange kilometer kommunale veier i tillegg til fylkes- og riksveier samt private veier, men kommunen har lite gang- og sykkelveier. At kommunen har et relativt dårlig utbygd nettverk av gang- og sykkelveier har også betydning for kommunens utgifter til skoleskyss ved at elever som har en skolevei som kan karakteriseres som trafikkfarlig, har rett til gratis skoleskyss til og fra skolen. Kostnader til slik skyss belastes kommunens budsjetter. For å få en bedre oversikt over aktuelle strekninger der det er ønskelig å bygge gang- og sykkelveier har trafikksikkerhetsutvalget igangsatt et arbeid for å gjennomgå og evaluere alle strekninger i kommunen der det innvilges gratis skoleskyss på grunnlag av trafikkfarlig skolevei.

Kommunene i Finnmark og Sogn og Fjordane hadde også i 2012 høyest driftsutgifter til kommunal vei per innbygger, med henholdsvis 1 700 kroner og 1 600 kroner i gjennomsnitt.

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	1 085	1 351	1 517	1 096
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	357	857	837	556
Kommunal vei og gate i km. per 1.000 innbygger	17,15	14,95	19,29	12,17
Gang- og sykkelvei i km per 1.000 innbygger	0,50	2,32	1,44	1,68
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	64 263	105 114	89 608	142 151
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	50,3	42,2	48,5	12,1

Sør-Varanger kommune brukte mindre enn sammenligningskommunene og på drift og vedlikehold av kommunale veier og gater, men er på samme nivå som Alta. Innenfor investeringer ligger kommunen fortsatt under alle sammenligningskommunene. For 2012 har kommunestyret vedtatt en investering til kommunale veier på 11,275 mill kroner slik at dette bildet vil endres i 2013. Investeringsmidlene er fordelt som vist i tabellen under..

Prosjekt	2012
Kommunale veier – oppgradering	172 000
Vaggeveien – rassikring	714 000
Veiplan	500 000
Kongens gate – oppgradering	1 600 000
Parkveien – oppgradering	514 000
Langfjordbrua – utvidelse	6 500 000
Prestøya gang- og sykkelvei	875 000
Økt tilgjengelighet kollektivtrafikk	400 000

Kommunene har ansvaret for gatebelysning langs riks- og fylkesveier, samt belysningen langs kommuneveier. Dette er en betydelig utgiftspost som har vært relativt konstant de siste årene. I 2005 brukte kommunene 495 millioner kroner til gatebelysning. I 2010–2012 var utgiften økt til om lag 550 millioner for hvert av årene. I 2012 gikk 436 millioner kroner til belysning langs kommuneveier, mens 113 millioner kroner gikk til belysning langs riks- og fylkesveier med kommunalt ansvar for belysning.

12.2 Brann- og ulykkesvern

	2010	2011	2012
Netto driftsutgifter til brannberedskap pr. innbygger	864	887	846
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapporteringsåret +1)	290	296	296

	Sør- varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Netto driftsutgifter til forebygging av branner pr. innbygger	66	105	98	35
Netto driftsutgifter til brannberedskap pr. innbygger	846	782	962	711

Som tabellen viser bruker Sør-Varanger kommune mindre enn sammenligningskommunene på forebygging mens vi bruker mer til brannberedskap. Sør-Varanger har et kasernert brannvesen mens mange av kommunene i kostragruppe 12 har et brannvesen basert på deltidskorps. Dette i tillegg til at Sør-Varanger kommune har et stort areal gjør at kommunen har høyere driftskostnader enn sammenligningsgruppen.

Sammenlignet med Alta kommune har Sør-Varanger høye driftsutgifter per innbygger. Dette skyldes i all hovedsak at Alta kommune har nesten dobbelt så mange innbyggere enn Sør-Varanger å fordele kostnadene på samtidig som det ikke er nødvendig å doble brannberedskapen for å opprettholde tilsvarende beredskap som Sør-Varanger.

Kommunens brannberedskap er dimensjonert høyere enn det forskrift om brannberedskap tilsier. Dette kan blant annet begrunnes med at kommunen har et stort antall risikoobjekter som sykehus, industri samt at Kirkenes havn er relativt tett trafikkert.

Alle piper som er i bruk skal feies regelmessig. Hovedregel i Sør-Varanger er at alle piper skal feies hvert annet år. Årsgebyret for tjenesten dekker alle kostnader til tjenesten.

12.3 Plan- og byggesak

	2010	2011	2012
Antall bebyggelses- og reguleringsplaner sendt på høring	10	5	11
Antall bebyggelses- og reguleringsplaner sendt på høring møtt med innsig	4	1	2
Antall søknader om tiltak mottatt siste år i kommunen (jf. PBL-08 §§ 20-1 og 20)	140	143	165
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1. Kroner	15 000	20 850	35 600
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	6 500	6 500	9 000
Gebyr for opprettelse av en grunneiendom på 750 m2. Kr	11 500	11 500	14 000
Byggesak: Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om tiltak, ett-trinnssøknader	45	36	5
Byggesak: Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om tiltak, rammesøknader	45	31	5
Byggesak: Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om enkle tiltak	20	19	18
Gj.sn. saksbeh.tid for opprettelse av grunneiendom (kalenderdager)	30	60	100
Antall utstedte målebrev siste år	127	75	75
Antall søknader om motorferdsel i utmark innvilget, barmark	4	3	0
Antall søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark behandlet	228	185	162
Antall avslåtte søknader om disp. fra motorferdselforbud	19	26	24
Antall dispensasjoner etter § 6 i lov om motorferdsel i utmark	14	12	0
Ant. disp. etter § 6 i forskrift til lov om motorferdsel i utmark	121	106	86

Antall saker som behandles økte også i 2012 mens gjennomsnittlig saksbehandling har gått ytterligere ned fra 2011. På grunn av manglende innrapportering fra andre kommuner finnes det få sammenligningstall som gjelder saksbehandlingstid i KOSTRA, men der det finnes sammenligningstall har kommunen kortere sammenligningstid enn for eksempel Alta.

12.4 Vannforsyning

Abonnenter til kommunal vannforsyning dekker alle kostnader til tjenesten. Årsgebyret kan derfor variere mye fra kommune til kommune ut fra bosettings og utbyggingsstruktur. 92 % av kommunens innbygger var tilknyttet kommunal vannforsyning i 2012.

	2010	2011	2012
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	2 254	2 480	2 596
Tilknytningsgebyr vann - én sats (gjelder rapporteringsåret+1)	2 000	2 000	2 000
Antall kommunale vannverk	6	8	8
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning	8 960	9 460	9 180
Antall meter ledningsnett		110 720	73 650
Antall meter ledningsnett med ukjent alder		0	0
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	573	541	880
Antall meter utskiftet/rehabilitert ledningsnett		432	1 328
Total vannleveranse på kommunalt distribusjonsnett		2 795 000	3 139 500

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	2 596	2 593	3 538	2 206
Tilknytningsgebyr vann - én sats (gjelder rapporteringsåret+1)	2 000			9 000
Antall kommunale vannverk	8		78	8
Antall innbyggere tilknyttet kommunal vannforsyning	9 180		67 257	15 748
Antall meter ledningsnett	73 650		912 027	221 154
Antall meter ledningsnett med ukjent alder	0		5 164	3 674
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	880		3 512	419
Antall meter utskiftet/rehabilitert ledningsnett	1 328		4 353	0
Total vannleveranse på kommunalt distribusjonsnett	3 139 500		23 337 861	4 554 134
B1. Mengde vann til husholdningsforbruk (boligheter/leiligheter)	656 156		6 744 272	491 846
B2. Mengde vann til husholdningsforbruk (hytter/fritidsboliger)	0		85 210	9 108
B3. Mengde vann til industri	144 417		2 211 660	446 305
B4. Mengde vann til tjenesteytende næringer	916 734		3 642 275	974 585
B5. Mengde vann til primærnæringer (jordbruk/skogbruk/fiske)			1 015 943	437 197
B6. Mengde vann til annet forbruk	310 810		1 485 442	9 108
B7. Mengde vann til lekkasje	1 114 522		8 156 540	2 163 214

12.5 Avløp

Abonnenter til kommunens avløpsanlegg dekker alle kostnader til tjenesten. Årsgebyret kan derfor variere mye fra kommune til kommune ut fra bosettings og utbyggingsstruktur. 84,6% av kommunens innbyggere er knyttet til det kommunale avløpsnettet.

Sør-Varanger kommune har de siste årene gjort store utbedringer i det kommunale avløpsnettet. Dette avspeiles også i årsgebyret som abonnentene betaler for tjenesten.

	2010	2011	2012
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2 240	2 691	3 168
Tilknytningsgebyr avløp - én sats (gjelder rapporteringsåret+1)	2 000	2 000	2 000
Antall avløpsanlegg i kommunen (=>50 pe)	11	11	11
Antall kommunalt eide avløpsanlegg (=>50 pe)	9	9	9
Lengde ledningsnett totalt	83 300	87 335	89 596
Lengde nylagt ledningsnett	150	3 364	160
Lengde fornyet ledningsnett	200	638	2 721
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	417	496	1 186
Antall meter separat overvannsnett	25 475	26 443	26 667
Antall pumpestasjoner	11	12	15

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	3 168	2 625	3 057	2 747
Stipulert årsgebyr (gjelder rapporteringsåret+1)	3 168			2 747
Antall avløpsanlegg i kommunen (=>50 pe)	11		109	13
Antall innbyggere tilknyttet kommunalt avløp (=>50 pe)	8 433		59 135	15 200
Lengde ledningsnett totalt	89 596		699 426	136 348
Lengde ledningsnett med ukjent alder	28 563		163 582	2 079
Lengde nylagt ledningsnett	160		820	300
Lengde fornyet ledningsnett	2 721		4 759	1 056
Antall meter fornyet ledningsnett, gjennomsnitt siste tre år	1 186		3 256	563
Antall meter separat overvannsnett	26 667		221 552	53 064
Antall pumpestasjoner	15		179	45

12.6 Renovasjon

I Sør-Varanger kommune er det ØFAS som ivaretar renovasjon. Området er et selvkostområde når det gjelder husholdningsavfall og kostnadene dekkes således av abonnentene.

	2010	2011	2012
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2714	2789	2905
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	2200	2300	2484

Årsgebyret for tjenestene økte noe fra 2011 til 2012, men ligger fortsatt under gjennomsnittet for kommunene i Finnmark og Alta.

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	2905	2619	3264	3071
Årsgebyr for septiktømming (gjelder rapporteringsåret+1)	2484	1457	1649	1799
Antall hytteabonnenter	0	7312	1768	295
Andel husholdningsavfall levert til forbrenning	80	54	69	58
Andel husholdningsavfall levert til deponi	2	2	2	3

13

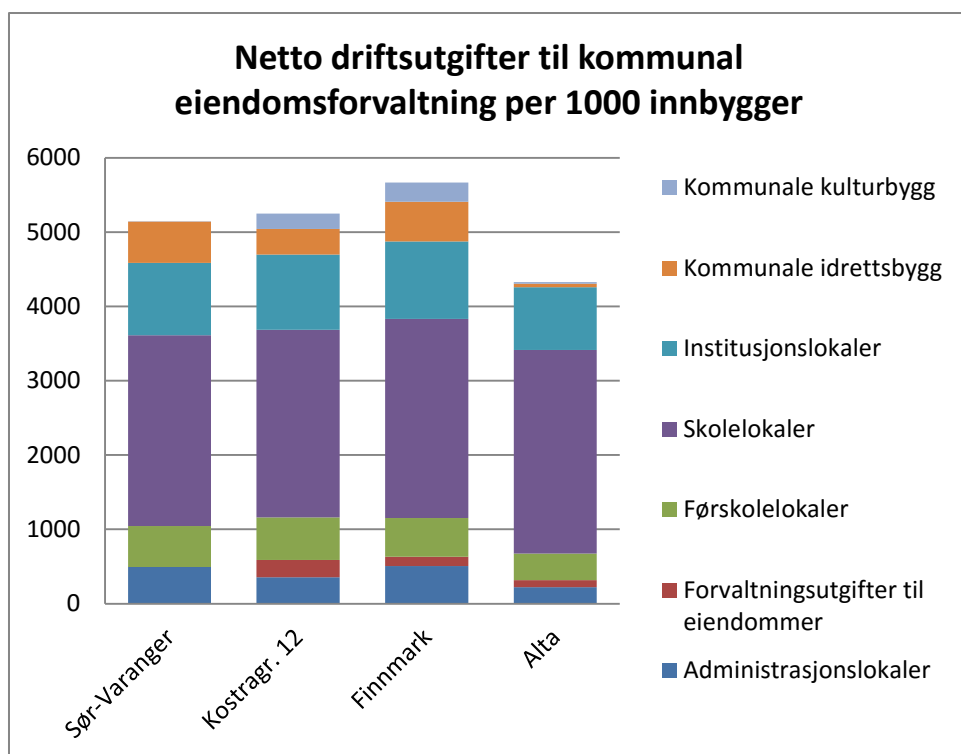
14 Eiendomsdrift

	2010	2011	2012
Areal på eide administrasjonslokaler	4 570	4 570	4 570
Areal på eide førskolelokaler	4 786	4 786	4 786
Areal på eide skolelokaler	30 935	30 935	33 879
Areal på eide institusjonslokaler	12 609	12 609	12 609
Areal på eide kommunale idrettsbygg	2 986	2 986	0
Areal på eide kommunale kulturbygg	1 200	1 200	2 494
Samlet areal på formålsbyggene	59 336	59 336	60 778
Samlet areal på formålsbyggene kommunen eier	57 086	57 086	58 338
Samlet areal på formålsbyggene kommunen leier	2 250	2 250	2 440
Kommunalt eide boliger	117	56	33
Kommunalt innleide boliger	7	50	197

Endring i samlet areal som kommunen eier skyldes overtakelse av Kirkenes Skole og kultursal. Endring i antall eide og innleide boliger skyldes i all hovedsak feil innrapportering tidligere år.

	Sør-Varanger	Kostragt . 12	Finnmark	Alta
Administrasjonslokaler - kvadratmeter per innbygger	0,5	0,6	0,7	0,6
Førskolelokaler - kvadratmeter per barn	10,6	10,7	9,5	9,1
Skolelokaler - kvadratmeter per elev	28,5	24,3	25	21,4
Institusjonslokaler - kvadratmeter per innbygger 80 år og over	29,9	27,5	32,1	19,7

Som tabellen over viser har Sør-Varanger kommune store lokaler både til barnehager og skoler per barn. Arealet per elev i skolene har økt med 3,1 kvm siden 2011. Økningen skyldes både økt areal til skolelokaler samt at elevtallet er redusert. Innenfor barnehagene har areal per barn i målgruppen gått ned fra 10,2 kvm per barn i 2011. Denne reduksjonen skyldes at det er flere barn i målgruppen i 2012.

	Sør-Varanger	Kostragt. 12	Finnmark	Alta
Vedlikehold per kvadrat				
Administrasjonslokaler	24	60	59	45
Førskolelokaler	128	94	175	120
Skolelokaler	54	50	49	44
Institusjonslokaler	85	50	55	53

Som tabellen over viser bruker kommunen mer enn sammenligningskommunene på vedlikehold av førskole-, skole- og institusjonslokaler mens kommune bruker mindre til vedlikehold av administrasjonslokaler.

I de fleste kommuner forfaller de kommunale byggene. Også i Sør-Varanger kommune er vedlikeholdet lavt i forhold til det som trengs for å ruste opp kommunale bygginger til et tilfredsstillende nivå.